

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej:	K 24—	celo leto naprej:	K 22—
pol leta	pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej:	K 25—	celo leto naprej:	K 30—
pol leta	pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	četrt leta	6-50	četrt leta	6-50
na mesec	na mesec	2-30	na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Nepričakovani kompromis.

Dunaj, 13. januarja.

Komedija zmešnjav bi bil najprimernejši naslov za igro, katere se je ponoči v parlamentu doigrala — in kateri moramo danes vsaj v enem oziru ploskati. Neverjetnosti snočnega večera so postale o polnoči dejstva, nad katerimi se čudijo vsega navajeni avstrijski parlamentarji ravnotako, kakor je javnost nad njimi prijetno iznenadena. Eksistenčni minimum je zvišan od 1200 na 1600 K, prva davčna stopnja bo znašala torej v bodoče 1600 do 1700 K, davek ostane stari (13-60 K), tudi pri drugi stopnji (1700—1800 K) ostane stari davek (15-20 K), od tretje naprej pa do 25. (1800 do 10.000 K) se zviša davek v smislu svoječasnih sklepov gosposke zbornice. To zvišanje znaša začetkom le 20 vin., doseže pri 12. stopnji (3400—3600 K) eno krono, pri 17. stopnji (4800—5200 K) dve kroni, in pri 25. stopnji (9200 do 10.000 K dohodkov) šest kron. Davek od dohodkov, ki presegajo 10.000 K pa se zviša za nadaljnih 3% onih davčnih stavkov, ki ste jih gosposka in poslanska zbornica v svojih prvotnih sklepih ugotovile. V vseh drugih točkah (vpogled v knjige, samski davek, vprašanje amnestije) je obveljalo stališče poslanske zbornice.

Sklep mešane komisije, katerega bosta obe zbornici prav gotovo odobrili, pomenja za Stürgkhovo vlado pravo katastrofo. Do zadnjega je kabinet proglašal kar najslovesnejše, da bi zvišanje eksistenčnega minima tvorilo absolutno sankcijsko oviro, vprospalo parlamentarno rešitev finančnega načrta. Za ministrstvom je stala gosposka zbornica, ki ni le vztrajala pri eksistenčnem minimumu 1200 K, temveč je povrh (radi »principa«) zvišala davčne stavke že od prve davčne stopnje. Pod pritiskom teh dejstev se je poslanska zbornica, akoravno težkega srca in le z enim glasom večine odločila pristati na zahteve vlade in gosposke zbornice. Ni čuda, da so bili delegati poslanci snoči konsternirani, ko

so delegati iz gosposke zbornice svoje principe naenkrat vrgli v koš ter prišli — z zvišanjem eksistenčnega minima na 1400 K. Kričali so »dema-gogija« in se naglo pobirali, da ne zaostanejo: primaknili so še 200 K, prepričani, da je njihov protipredlog le demonstrativnega značaja in s oblačajoč s splošnim domnevanjem, da je usoda konference in finančne reforme že zapečateni...

Toda člani gosposke zbornice so nastopali neverjetno koncilijantno, v pogajanjih se je skoraj pokazalo, da je sporazum mogoč, pokazalo pa tudi, da hočejo pariti na vsak način ustvariti situacijo, iz katere naj bi izšel grof Stürgkh kot premagan državnik. In tako je prišlo do kompromisa, do sporazuma med predstavniiki obeh zbornic, proti kateremu se vlada ne more več izgovarjati na sankcijske ovire ter groziti s § 14. Kajti uveljaviti finančno reformo s pomočjo paragrafa 14. proti soglasnim sklepom obeh ustavnih zborov — to bi bil pravcati državni preobrat, katerega bi se še drugačni ljudje vstrašili, kakor grof Stürgkh. Ministrski predsednik je moral kompromis akceptirati: proti njemu protestirati bi bilo pomenilo takojšnjo padec: saj vé dobro, da jih je mnogo, ki bi bili vsak čas pripravljeni, da prevzamejo izvedeno finančnega načrta v smislu sklepov državnega zbora. Molčanje je bila edina rešitev — seveda ne trajna temveč le trenutna. Grof Stürgkh vé, da gosposka zbornica ni žrtvovala svojih »principov« radi ljudstva, temveč radi njega. Dva in pol milijona denarja, katerega je finančni minister videl že v svojih blagajnah, je »zgubljenega«. S tem, da so odpravljene stare davčne stopnje od 1200—1600 K odpa-de erarju nad 4.700.000 dohodkov, je izločenih okoli pol milijona osebno-dohodninskemu davku dosedaj podvrženih cenitov, to je skoraj 36% vseh dosedanjih obdačencev. Z zvišanjem davčnih stavkov na preostale davčne stopnje se ta izpadek pokrije le deloma (24 milijonov kron), preostaja torej »primanjkljaj« 23 milijonov kron.

Poleg tega pa bo treba odpraviti tudi vojaške takse I. do 3. razre-

da, katerim manjka sedaj, ko je odpravljen osebni davek na dohodke od 1200—1600 K podlaga za odmerjenje.

Politični kompromis bo rodil velike politične posledice, ne le za vlado in parlament, temveč tudi v drugem oziru, o katerem bi bilo dobro posebej govoriti. V deželah in občinah bo spremenil strukturo volilnih zborov in izločitev pol milijona dosedanjih obdačencev bo posebno vplivala na sestavo volilnih imenikov v občinah.

Vlada je vedno izjavljala, da potrebuje vsak vinar, ki ga je pričakovala iz reforme osebno - dohodninskega davka. Sedaj ji manjkata skoraj 2½ milijona. Radovedni smemo biti, kje da si jih namerava poiskati.

Albanske homatije.

Ne, da bi bilo v Albaniji ponehalo ljubeznjivo delovanje četašev, se obrača danes naša pozornost na drugo vprašanje, na Albansko banko. Iz Londona namreč poročajo, da je storila tripelententa na zahtevo Rusije vse korake, da anulira dne 4. oktobra dano koncesijo za ustanovitev Albanske banke. Če se trozveza tej zahtevi ne ukloni, bi se tripelententa ne mogla udeležiti eventualne garancije za albansko posojilo. Če bi pa hotela trozveza sama prevzeti to garancijo, bi naša vlada na prav velike težkoče, zlasti ker se Nemčija prav nič ne ogreva za to zavoženo avstrijsko idejo. Italija pa se tudi obotavlja ustreči sama, brez Nemčije avstrijski zahtevi. Tripelententa bi smatrala tudi kot kršenje mednarodne kontrole in že danes se slišijo glasovi, da je avstro - italijansko propagiranje kandidature princa Wieda proti mednarodnemu principu. Kaj pa, ko bi Avstrija sama vzela celo garancijo za Albanijo na svoja ramena? Saj imajo vendar v finančnem ministru ljudi, ki bodo natančno izračunali kakšen davek bi se moral potem uvesti. Tako daleč smo spravili Albanijo, pa bi jo sedaj zapustili? Za princa Wieda pa so menda res že odklenali albanski zvonovi.

Zdaj že pravijo, da ne bo nič z njegovim kronanjem ta mesec. Radi verjamemo. Pa še nekaj drugega smo izvedeli iz procesa Bekir age. Naenkrat je ta prav naivno izpovedal, da je stal v zvezi z Izmail Kemalom in delal po njegovem naročilu. Če bi se bil namreč Izmail Kemal izkrcal v Draču bi bil konec Kemalove slave. Zato je hotel prepričati, da pride princ Wied v Albanijo in bi bil videl na albanskem prestolu rajši muzlimana, dasiravno je vedno »rcil, da je za krščanskega kneza Kemal« je Bekir agi dovolil brzogavljanje v Carigrad šifrirane brzogavke. Posledica tega pa je bila razen bojev, da je danes več kakor 80% Albancev na strani Esad paše, Izmail Kemal pa je padel v luknjo, ki jo je sam izkopal.

Nov konflikt s Srbijo?

Iz Prizrena grozi nov konflikt Avstrije s Srbijo. Imenu Prizren je najbrže namenjeno, da pritisne naši diplomaciji pečat nerodnosti na čelo, kakor se je z imenom Panama zvezal pojem o velikih milijonskih golufijah. »Kakor avstrijski konzul v Prizrenu« bomo rekli, če bomo hoteli označiti vnebovpijočo nerodnost in zahrbtnost. Pa kaj se je zopet zgodilo. To pot niso skupili, niso nobenega pretepli, nič se ni zgodilo, kakor da se je Prochaskov naslednik nesmrtno blamiral. V Belgradu so zaradi te najnovejše afeze že naročili svojemu poslaniku na Dunaju, da naj stori vse potrebne korake, ker si novi konzul prisvoja pravice, ki mu nikakor ne gredo. Novi avstrijski konzul namreč si je vtupil v glavo, da s Srbijo nima ničesar opraviti in da sme srbske oblasti prezirati ali pa celo nad njimi izvajati javno kritiko. Srbski šolski nadzornik je namreč obiskal šole v Prizrenu in prišel tudi v katoliško šolo. To je avstrijskega konzula strašno razjezilo. Začel je vpiti in razgrajati in sam je šel k okrožnemu nadzorniku, kateremu je izjavil, da srbske oblasti nimajo ničesar iskati v katoliški šoli, ker stoji ta pod avstrijskim protektoratom. Da srbska vlada tega stališča ne bo

pripoznala, je popolnoma jasno in da mora dati avstrijska vlada svojemu konzulu, če je količkaj pravična, velik nos, tudi. Najboljše bo pač za gospoda konzula, če gre, kakor je šel Prochas! potem je zopet prosto mesto za avstrijskega diplomata, ki si želi blamaže.

Vladna izjava v bolgarskem sobranju.

Iz Sofije poročajo, da je ministrski predsednik Radoslavov, ustrežajoč želji opozicije, prebral vladno izjavo, v kateri konstatira, da nima nobena stranka sama večine v novem sobranju, vendar pa se vse stranke branijo sodelovati pri vladi. Vsed tega je bil ministrski predsednik prisiljen, da je podal demisijsko pismo pa sestavil nov kabinet zopet s starimi člani, da izvede najnujnejše zakone in dobi potrditev mirovnih pogojev v Bukarešti in Carigradu. Z vso energijo je zavračal trditve, da namerava vlada pahniti Bolgarsko prihodnjo spomlad ali kadarkoli v novo vojno. Na finančnem polju bo vlada pred vsem predložila razne zakonske predloge o plačanju rekvizicij za časa vojen. Tudi bo morala država najeti posojilo 250 milijonov frankov. Za povzdigo deželne produkcije bo treba vpeljati razne gospodarske reforme. Izjava naglašala končno, da so diplomatični stiki s sosedi zopet obnovljeni razen z Grško, ki noče izročiti v vojni vjeh Bolgarov. — Po tej vladni izjavi je zaprosil finančni minister za dvomešni proračunski provizorij ne za sedanjjo vlado, marveč za državo. O tej točki je prišlo do živahne debate. Prihodnja seja danes.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 13. januarja 1914.

Župan g. dr. Ivan Tavčar otvori sejo ter imenuje za overovatelja zapisnika občinska svetnika gg. dr. Pipenbacherja in Ložarja. Svojo odsotnost sta upravičila občinska svetnika gg. Knez in Elbert.

LISTEK.

V zarji trpljenja.

(Dalje.)

»Kakor se ti zdi, prijatelji. To ti na vseeno lahko povem, da si še silno mlad in da niti ne veš, s kom se igraš.«

»Igram? Morda se nisi zmotil, ako misliš tako, kakor jaz. Glej! Danes jutraj sem sedel s to-le rožo na prsih pri oknu in gledal novemu dnevu v obraz. Sladkost je bila v moji duši in razposajenost v mislih. Z zarjo sem pričel svoj križev pot, sem dejal sam pri sebi in moral sem se nasmešiti. Človek je včasih res kakor otrok.«

»Pray imaš. Menda si nevede zadel pravo. Le stopi tja pred zrcalo in se poglej. Menda nisi še nikdar poprej uzrl tako popolnega otroka, kakoršnega boš videl tam notri.«

»Ne vem, ali misliš resno ali se šališ?«

»Kaj malo mi je do šale. Pač pa se danes kesam, da sem te tako hitro seznanil z Vando. Komaj da si ugledal življenje, že si ugriznil v to gnilo jabolko. Ej prijatelj, ti ne znaš misliti.«

»Česa hočeš od mene? Prišel sem, ne samo, da vidim ta bakana, hočem ga tudi uživati. Zakaj bi gledal lepoto, ne da bi se nasrkal iz njegovega studenca?«

»Prav! Le uživaj! A pomni, da ni samo lepota rojena na tej krogli.«

»Človek hrepeni samo po lepem, a...«

»A se opeče v tem svojem hrepenenju in mora živeti propast.«

»Zdi se mi, da si danes posebno razpoložen za pridige. Ne bo nič, brate. Moja duša ne pozna skrbi in bojazni.«

Moško je vstal in pričel hoditi po sobi gori in doli. Temna resnost mu je lila iz oči. Tomej se je pa leno naslonil na okno in zrl na cesto, kjer je šumelo in vrvelo življenje v vsej moči in veličini. Mase ljudi so prilevale po tlaku in smeh je odmeval vsenaokoli. Vozovi so drdrali svojo pot in se mešali v pisano reko najrazličnejših barv. Tomeju je bilo sladko v duši in spomin na Vando mu je polnil srce. Nejevoljno se je obrnil, ko je začutil na rami Maškovo roko.

»No?«

»Včeraj mi je pisala tvoja mati.«

Tomej se je zdrznil in smehljaj je zamrl na njegovih ustnih. Kakor strah, skrb in vprašanje je prešinilo njegove oči.

»Mati ti je pisala Tebi?«

»Da. Uboga starka se boji zate in v težki slutnji se je obrnila na mene, naj ji pišem, kako živiš in kaj je sploh s teboj.«

»Zakaj ni pisala meni?«

»Piše mi, da ti je že pisala, pa ni dobila nobenega odgovora.«

Tomej je stisnil ustnice in namršil obrvi.

»Ah da! Saj je res. Že dvakrat sem se odločil, da ji pišem, a vedno nisem vedel, kaj bi ji pisal.«

»Radovedna je, kako živiš.«

»Saj to je ravno. Lagati nočem, resnice... pa se ji ne upam povedati.«

»Vedel sem, Tomej, da je tako.«

»In ti si ji pisal?«

»Do sedaj še ne.«

»Prav tako. Saj ni treba, da bi ji pisaril kakšne neumnosti. Še danes ji pišem jaz.«

»Kakor se ti zdi. A Tomej, pomni, da se igraš s stvarjo, ki je niti od daleč ne poznaš.«

»S kom?«

»Z življenjem. Zakaj si prišel tu sem? Dejal si, da greš delat in študirat, a dosedaj še nisi napisal niti črke. Vem, da si mlad, a vendar bi imel lahko malo več razsodnosti, kakor jo pa imaš. Ti si sanjal, dragi Tomej; zlate sanje o bodočnosti in o visokem življenju si sanjal, ne da bi vedel, ali živiš, ali ne. In tudi zdaj še sanjaš, kakor bi ne hotel slišati klika življenja, ki vpije v nebo za prokletstvo vseh sanj in fantomov mladosti, ki so prevarali že toliko duš. Življenje je puščava in vsake lepe sanje so fata morgana, ki te zvodi v naravnost propasti v žrelo. Življenje je kolos, brate in gorje tebi, ako se srečata oči v oči. Stre te potreba in zakon in ne kletev, ne molitev ti ne poda rešitve. Bilo jih je že mnogo, ki so šli

drugače na pot, kakor ti, pa so padli. Zaman so se zagrizli njih zobje v mrtvo jeklo, zaman so zaškrtali močni sklepi ob brezčutnem zidovju; padli so, zato, ker so sanjali. Verujem ti danes, da si bogat. Res! Neizmerno bogastvo gradov ti stoji v oblakih, a če zmaneš luskinе z oči in se ozreš okoli, tedaj si sam vsred tujega življenja, ki te ne pozna, ker si berač. Z zarjo si pričel svoj križev pot, tako si dejal danes jutraj. Morda se nisi motil. Saj vse tvoje življenje živi v slutnjah, brez odločnega izraza in morda si si govoril resnico v temni, komaj, komaj čutni slutnji. Da ljubiš Vando, vem in zakaj jo ljubiš, tudi vem. Saj ti je vendar tako malo mar duša. Da je le pekel uživanja poln do neba, pa si vesel. A vseeno. Kaj je Vanda, veš, in kam te pelje, pot ob njeni strani, tudi veš. Menim, da je čas, da si zmaneš oči in se ozreš okoli sebe. — To, brate, sem ti hotel povedati, pa nikar ne misli, da se šalim. Ako te mogoče zanima, tu je materino pismo. Preberi ga! Morda se ti vrne zavest, saj zdaj si pijan do skrajnosti, pijan najsilajšega vina: sanj bodočnosti in uživanja sedanjosti.«

Maškov mu je potisnil v roke zmečkan pismo, vzela klobuk in odprla vrata.

»Bog, brate!«

Zaprl je duri in kmalu nato so se čuli na stopnicah odmevi njegovih umerjenih korakov.

Tomej je obstal pri oknu, nekako potrt in zamišljen, kakor bi ravnokar izvedel slabo novico. V rokah je držal materino pismo. Čez delj časa se je zdrznil, sedel na stol in ga odprl. Takoj, ko je zagledal okorno pisavo materine roke, mu je tiha žalost prešinila dušo. Spomin na mater ga je hipoma prebudil iz prejšnjega razpoloženja in solza se je zalesketala v njegovih očeh. Molče je prečital pismo. Mati je pisala Maškovo, kakor znanцу, kakor človeku, ki mu je njen sin izročen v varstvo. Že v domovini ga je spoštovala in ga smatrala za vzor poštenega moža in zdaj ga ponižno prosi, naj ji vendar pove, kako živi njen Janko.

»Kadar pomislim, kako je daleč, se mi zazdi, da je šel za vedno od mene. Bojim se zanj, ker ne ve, kaj je svet in kaj je trpljenje. Lahko se zgodi, da ga povleče vrtinec v svoje naročje in izgubljen je. Tako na tihem namreč mi vedno govori neka slutnja, da je tisto življenje tam, kakor vihar vsred polja. Drevo, ki je mlado in slabotno, se vpogiba zdaj na to, zdaj na ono stran, dokler ga ne zlomi premoč.«

Tomej je položil pismo na mizo in se zagledal v tla. V njegovi duši se je nekaj zganilo, kakor spoznanje in pomisli je. Kakor luč, ki prihaja iz dolgega hodnika, tako se je začelo počasi svitati v njegovih mislih in zdelo se mu je, da odpada slepota iz njegovih oči.

(Dalje prihodnja.)

Župan naznani, da so mu došli od deželnega odbora dopisi, s katerimi se razveljavlja sklep občinskega sveta glede oddaje mestnih vozov, vsled česar se je oddaja razpisala, istotako se razveljavlja sklep glede zapiranja Strojarske steze in sklep glede znižanja koncertnih pristojbin kavarnarjema Krapežu in Miholiču. Mestna občina se proti temu ne bo pritožila, pač pa imata oba kavarnarja pravico pritožiti se na upravno sodišče.

Poročilo stavbnega urada o kanalizacijskih napravah je občinskim svetnikom razdeljeno ter pride v pretres v prihodnji seji.

Župan je dobil vabilo Dositeja k 1600letnici milanskega edikta v Nišu. Župan se je za vabilo zahvalil. Dunajska občina je poslala poročilo o mestnih cestnih železnih. Župan odgovarja nato na razne interpellacije, tako glede oddaje premoga, ki se oddaja po 2 K 90 v za 100 kg, torej s prihrankom 68 v, oddaja pa se je premoga povprečno 2000 kg na dan. Merilo za drva na Šentjakobskem trgu se ne odstrani, pač pa se mora vzeti takoj v porabo. Posipanje cest se vrši samo jeseni in spomladi in ne v zimskem času. »Alpenländische Baugesellschaft« se je opozorila, da naj preveč ne ovira prometa na izkladišču. Kar se tiče sankališča pod Tivolijem, je to oddano »Športnemu klubu« za 10 let in klub ni kriv nobene nepravilnosti in tudi ne nesreče. Dokler se klub drži strogo pogojev, pogodbe ni mogoče razdreti. Kar pa se tiče prepovedanega sankanja, je stvar državne policije, da stori temu konec. Kot varnostna oblast je mestni magistrat vedno skrbel za pravočasne tozadavne razglase in za nadzorovanje. Za otroke pa je določen kot sankališče travnik proti Čekinovemu gradu. Ravnateljstvo državne policije je obljubilo, da bo skrbelo za to, da bo kolesarjem na Dunajski cesti dovoljeno voziti samo na levem hodniku.

Zapisnik zadnje seje se odobri. Za finančni odsek poroča nato podžupan g. dr. Karel Triller o poslovanju mestne občine ljubljanske in njih uporabi ter o dolgovih mestne občine pri raznih občinskih zakladih. Na predlog občinskega svetnika g. Pammerja, kateremu se pridruži tudi župan g. dr. Tavčar, se vrši razprava o obeh točkah skupno. Podžupan g.

dr. Karel Triller

poroča o zadevi sledeče:
Slavni občinski svet!
Danes stojita v razpravi dve poročili župana, o katerih se je deloma govorilo že v proračunski debati. Če bi bilo verjeti gotovemu delu naše javnosti, bi morali pričakovati naravnost senzacionalnih razkritij. Trdi se namreč v gotovi javnosti, da razkrivata ta županova poročila totalni polom finančne politike mestne občine, da razkrivata nekaki ljubljanski panamino in trdi se, da se ljubljansko prebivalstvo stresa v ogorčenju in razburjenju. Če pa boste presodili to zadevo brez strankarske strasti in stvarno, bomo prišli vsi do spoznanja, da je vse to razburjenje samo umetno narejeno in spoznali bomo, da je krog onih ljudi, ki se razburjajo, tako ozek, da se omejuje takorekoč samo na eno samo uradniško sobo. O kakem gospodarskem panamini govoriti pa ni drugega kakor vihar v kozarcu vode.

Če se vprašamo, kaj vsebujeja ti dve poročili, moramo konstatirati štiri dejstva:

1. Dejstvo je, da posojila, katera je najela mestna občina v gotove svrhe, niso zadostovala.

2. Ta posojila so se vsled pravoveljavnih in neizpodbitnih sklepov občinskega sveta ljubljanskega porabila deloma v druge svrhe in namene, ki so bili bolj nučni, kakor oni, na katere so se posojila vzela.

3. Vsled tega so ostala nekatera dela, ki so bila sklenjena in za katera so bila posojila sprejeta, neizvršena.

4. Dejstvo je, da se je moralo v pokritje vseh naprav, ki so bile pravoveljavno sklenjene, poseči po drugih prihrankih mestne občine, zlasti zato, ker novih posojil ni bilo mogoče dobiti.

Če stvar trezno presodite, ne morete najti v tem postopanju ničesar, zaradi česar bi se morali ogorčati. Tako se je

najelo	potrošilo
za Jub. most	218.000 K
voj. oskrbov.	360.000 »
jubil. ubožn.	130.000 »
ljub. kopel	40.000 »
Dekl. licej	120.000 »
osušev. Barja	130.000 »
kanale zbir.	500.000 »
(že do sedaj)	
obratno šolo	1.000.000 »
avgment. sklad.	nič
Nezgrajena je ostala mestna tržnica in žal tudi ena mestna šola.	

Vrh tega se je pri mestnih fondih porabilo nekaj čez 622.000 K, to pa zlasti zato, ker je občinski svet že desetletja nazaj gospodaril preko proračuna in se je primaknil pokril s posojili pri mestnih fondih in raznih rezervah. To ni prav nič hudega, edino to ni bilo popolnoma v redu, da se ni pravočasno skrbelo za to, da bi se bilo izposlovalo dovoljenje deželnega zbora, če se je posojilo drugače uporabilo, kakor je bilo prvotno določeno. Pa tudi to je umljivo. Mislilo se je najeti novo posojilo in pri tej priliki izvršiti tudi revirement kontrahiranih posojil. Takrat pa je nastala finančna kriza in prišla je tudi županska kriza in zato se je ta zadeva zavlekla. Zasluga župana g. dr. Tavčarja je, da je občinskemu svetu v najkrajšem času natočil čistega vina, da pride ta zadeva tudi formalno v red.

Gospodarjenje preko proračuna na ni morda kaka specijaliteta bivšega ljubljanskega občinskega sveta. V isto napako smo padli tudi mi in, to poudarjam, s krenkim sodelovanjem S. L. S., ki vidi danes v tem gospodarjenju velik greh. Vzemimo samo računski zaključek za l. 1912 v roke. Tako prekoračenje proračuna je dostikrat skoro neizogibno. Leta 1912 smo izdali vsled precej soglasnih sklepov za 101.898 K več, kakor je bilo preračunjeno. Med postavkami, iz katerih se je nabralo to prekoračenje, pa najdemo:

dražnisko doklado mestnim uslužbencem	12.990 K
merjenje mesta	7.543 »
kanalizacija nekaj ulic	14.064 »
kanalizacija mesta	2.384 »
regulacija Grub. ceste	58.658 »
(od te vsote smo dob. kakih 20.000 » povrnjenih)	
merosodni urad	6.120 »
vodniak na Vodn. trgu	1.511 »

Tako je bilo tudi v prejšnjih letih in prejšnjemu občinskemu svetu ne morete očitati nobene nekorektnosti, edino kar ni bilo v redu, je, da ni pravočasno poskrbel za predpisano odobrenje višjih faktorjev.

V javnosti ste očitili, gospodje od S. L. S. mestnemu knjigovodstvu, da je knjigovodstvo skrivno tega postopanja in da je prelomilo prisego. Konstatiram tu javno, da je mestno knjigovodstvo izvršilo samo svojo uradno dolžnost če je na podlagi sklepov občinskega sveta in nakazil mestnega magistrata dalo na razpolago zahtevane zneske.

Dela, ki so se izvršila, so bila naročena, ali naj bi bila ostala mestna občina dolžna podjetnikom in delavcem? Niti en davkoplačevalec se tudi ni pritožil proti tem sklepom občinskega sveta. Odločno pa moram protestirati proti očitani in natočevanju, da je uradništvo kršilo svoje dolžnosti.

V ostalem pa prosim, da pretresate to zadevo brez strankarske strasti in pravično, potem se ne bojim, da se poraba teh zneskov odobri.

Predloge, ki jih je stavil podžupan g. dr. Karel Triller, prinašamo koncem razprave o tej zadevi.

V splošni debati se oglašajo nato kot prvi občinski svetnik g. Kregar, ki prebere konfuzno izjavo, polno puhlih fraz o opozoritvah, svarilih, zamašenih ušesih, odklanjanju sodelovanja, protesta, odgovornosti in drugih takih lepih besed. Višek izjave je bil »daj zapuščamo to zbornico«. Izvršil se je

eksodus S. L. S.,

ki so ga spremljale upravičene opazke o prijateljstvu in naklonjenosti mestu.

K besedi se je oglašil občinski svetnik gosp. Pammer, ki je izjavil, da hoče nemška stranka sodelovati in da se ne bo postavila na komodno stališče S. L. S., ki se je odstranila. Generalnega pardona pa tudi nemška stranka ne bo pustiti veljati. Pač je prekoračenje proračuna včasih neizogibno, redno pa ne sme biti. Najbolj krivo pa je v takih slučajih ponašati se z navideznimi pristaniki. Refundacije bodo obremenjevale proračune prihodnjih let. Zopet se bavi z zadevo hotela Tivoli in s prekoračenjem proračuna za dekliški licej.

Občinski svetnik gosp. Kristan obsoja tudi, da so se zastopniki S. L. S. odstranili. Refundacija v kratkem času se mu ne zdi mogoča, ne da bi trpele vsled tega druge potrebe. V principu je za to, da se odpišejo vsote, ki so se vzlele iz raznih rezerv, treba pa je skrbeti za nove vire dohodkov in gledati bo treba, da bremenja, ki bodo neizogibna, ne bodo zadela onih, ki taka bremenja najtežje nosijo.

Občinski svetnik gospod

dr. Novak:

Slavni občinski svet!
Teatrilišča poza sedaj žal odsotnega občinskega svetnika gosp. Kregarja, s katero je hotel opravičiti

svoj in svoje stranske okoliščine, ni le enostavna stvar, ker gosp. Kregar ni povedal, kakaj namreč poročevalec predloži. Škoda je mi sili, da bo naš majhen del ljubljanskega meščanstva zopet razburjen zato, ker je ljubljanski občinski svet ljudem orožje za pavšalna sumničanja in natočevanja proti mestnemu gospodarstvu. Ne da se tajiti, da je prejšnji občinski svet gospodaril s nekakim optimizmom, ki pa je bil deloma upravičen z ozirom na takratno dobro razmerje na denarnem trgu in med prebivalstvom mesta. V gotovi meri pa je bil ta optimizem tudi neupravičen vsled dejstva, ki je nastopilo pa šele pozneje, da so prišli tako slabi časi.

Eno okoliščino pa je treba naglašati, da se ni niti en vinar potrošil za namene, ki bi jih ne bil občinski svet pravočasno sklenil. Zato odklanjamo tudi pavšalna sumničanja, s katerimi so hoteli metati gospodje kamenje na prejšnji občinski svet. Na drugi strani pa moram z zadovoljnostjo pozdraviti lojalne izjave nemške stranke in zastopnika socialnih demokratov, iz katerih posnemam, da imajo gospodje resno voljo za sodelovanje pri delu, da spravimo zadevo v pravi tir. Krivda ne tiči v osebnostih, marveč v dejanskem razmerju. Posojila ni kazalo sprejemati, zlasti ne v zadnjih letih, in bi se moralo celo v dobro šteti, da se posojila niso sprejemala za kakih 6 do 8%, marveč se je jemalo iz fondov, s čimer se mestnemu prebivalstvu ni godila nobena krivica. Od naprav na, za katere se je denar izdal, bo imelo prebivalstvo tudi še v poznejših časih dobiček in zato ni krivično, če se refundiranje razdeli na daljši čas, morda pozneje tudi z najetjem večje posojila. Občinski svetnik gospod Pammer se je spodtkal nad hotelom Tivoli. Vsi vemo, da se je to pone srečilo, to pa se lahko zgodi pri najboljši volji vsakemu in ni občine, ki bi ne imela ene ali druge stvari, ki se ni obnesla.

Poročevalec podžupan gospod

dr. Triller:

Umevno je, da so hotele vse stranke pokazati, kakšno stališče zavzemajo v tej zadevi, vsaka po svojem okusu. Izjava in eksodus S. L. S. pa sta mi onemogočila vsako protizjavo, ker z nenavzočimi ne morem stopiti v debato. Stališče nemške stranke je strogo stvarno, vendar strelja tudi ona preko cilja. Odločno se zavarujem pa proti besedi »generalni pardon«. Mi ne potrebujemo generalnega pardona, ker naša stranka ni zagrešila nobenega greha in bomo prav lahko nosili odgovornost. Prav nič ne dvomim o usodi sklepov, ki jih bomo storili danes, ne dvomim vzpričo današnjega postopanja delegacije S. L. S. in ker poznam tudi mnenje večine deželnega zbora. Zato pa se ljubljana še davno ne bo pordila in zato tudi mestna občina ne bo prišla v konkurs.

Treba je samo formalne sankcije za to, kar se je izvršilo. Eksempli gratia hočem odgovoriti samo glede Dekliškega liceja. Najelo se je samo 120.000 K, potrošilo pa 362.000 kron. Navidezno je to prekoračenje proračuna preveliko. V drugačni luči pa bomo to videli, če izvem, da se je nameravalo naleteti na poslopje poseben hipotetni dolg, danes pa je ves licej plačan. V tem oziru pa ne gre nikomur ničesar očitati. Mimogrede omenim samo, da mi je ravno ta izdelek zelo simpatičen in bi ne bilo nič hudega, če bi licej stal tudi cel milijon. Glede hotela Tivoli moram omeniti, da sem podal v zadnji seji natančno bilanco tega, — ne obotavljam se reči ponosrečenega — podjetja. Iz tega poročila je bilo razvidno, zakaj in kako se je proračun prekoračil. Zdal bi pa lahko pogrnil že enkrat plašč pozabljenja nad to podjetje, sicer bi bilo res skoraj upravičeno mnenje, da opozicija nima druge kosti, na kateri bi glodala, kakor hotel Tivoli. Resnejši se mi zdi očitke zastopnika socialnih demokratov gosp. Kristana, zakaj se ni skrbelo za ravnovesje s povzvišanjem doklade. V tem pogledu bi se mu skoraj pridružil. Spominjam pa pri tem na eno dejstvo. Mi smo hoteli lani napraviti ravnovesje v občinskem gospodarstvu z novimi dokladi in ravno nemška stranka se je z vsvo odločnostjo uprta temu in prepovedala te doklade. Zmagala je s svojim mnenjem. Če ste se torej sami pravičali, kako težko je nalagati nova bremenja, potem prejšnjemu občinskemu svetu ne morete očitati, da doklad ni zvišal.

Predno se je vršilo glasovanje o predlogih, je govoril še župan gosp. dr. Ivan Tavčar.

Slavni občinski vet!

Poslušujem se svoje pravice, da povem pred glasovanjem tudi jaz svoje mnenje.

Jaz ne morem sprejeti stališča nemške opozicije, da hočem imeti

»generalni pardon«. To se sliši ravno tako, kakor da bi stali pred visicami in bi prosili briča, da naj nas nikar ne obesi. Položaj pa ni tak. Pač bi bil naš položaj tak, če bi se moglo reči, da smo osleparili mestno občino in denar porabili za druge, kakor mestne namene. Če bi se pa bilo to zgodilo, bi tudi »generalnega pardona« ne mogli zahtevati, ker bi stali potem nekje drugod, kakor v tej zbornici.

Tudi očitka, da je večina odgovorna za vse, o čemer govorimo danes, ne sprejemem. Stvar je namreč taka, da je pri takih mestnih upravah, kakršna je ljubljanska, dostikrat merodajna ena sama volja. V drugem oziru pa mi mora pripoznati občinski svetnik gosp. Pammer, da sem jima že dosti prej, predno so nam poslali komisijo na magistrat, povedal, kakšen je položaj. Moj princip je, da je najslabša politika, politika skrivanja in maskiranja. Princip v preteklosti je bil ta, da se je na zunaj prikrival pravi položaj, z namenom, na zunaj pokazati, da ni treba višjih dohodkov, ki pa so bili v resnici potrebni. To je napačna politika in zato sem se tudi brez strahu odločil, predložiti vam ti dve poročili. Kar se tiče prvega poročila, je stvar jasna in morda občinski svetnik gospod Kristan položaja ne presodi pravilno. Vsi ti dolgovi so že efektuirani in je občina pravnoveljavno dolžna vrniti denar. In ni ga sodnika na svetu, ki bi dal opoziciji prave izreke sodbo, da mestna občina ni dolžna teh vsot plačati. Noben sodnik ne bi mogel izreči, da »Mestna hranilnica« ali »Kranjska hranilnica« ali katerikoli drugi upnik nima ničesar zahtevati, dasi so izplačali posojilo, četudi se je posojilo porabilo drugače, kakor je bilo namenjeno. To stališče je popolnoma nevzdržljivo.

Treba je samo, da se zadeva formalno uredi, za to pa ni treba kontrahirati nobenega novega dolga.

Ker gre za pravnoveljavno sklenjene dolgove, tudi ni potrebna kvalificirana večina, ker gre pri tem samo za dovolilo revirementa.

Kaj pa bi bila posledica, če bi se tudi to ne dovolilo? Mestna občina bi bila vzlic temu dolžna te vsote in če izreče deželni zbor, da interes »Kranjske hranilnice« in »Mestne hranilnice« ne sme priti v proračun, bosta pač obe hranilnici tožili. Ali mislite, da bosta hranilnici rekli: Zdal smo denar izgubile? Če bosta tožili občino, bo morala plačati dolg in še 6% zamudne obresti za interese, katere naj bi po želji opozicije mestna občina ne plačala. Mestna občina bo ostala dolžnica, tudi če se pritožijo proti današnjemu sklepu, ker je bil dolg na legalen način sklenjen. Zeleti pa je seveda, da se kaj podobnega v bodoče ne pripeti. S svojega stališča se prav nič ne bojim skrajnosti. Če deželni zbor ne pritrudi našemu sklepu, bo pač stvar visela, kakor je visela sedaj. Ali naj tožijo nas za ta denar? Tudi ga ni sodnika na svetu, ki bi nas mogel obsoditi v plačilo stroškov za vse te stavbe, ki so bile sklenjene, občinstvu znane in proti kateremu se ni pritožil nihče. (Klic: Takrat še ni bilo pritožbarjev!)

Na predlog podžupana dr. Karla Trillerja sklene nato občinski svet sledeče:

I. Izkaz o porabi posojil v občinskih svrhe se odohri.

II. 1. Deželni odbor se naproša, da odobri revirement z delno drugačo porabo posojila.

2. Dolg mestne občine rezervam mestne elektrarne v znesku 197.555 90.000 K se odpiše.

3. Dolg mestne občine rezervam mestnega vodovoda v znesku 90.000 K se odpiše.

4. Mestna občina dolguje svojem vseučiliškemu zakladu znesek 100.000 K.

Vseučiliški fond je nastal vsled sklepa mestnega sveta l. 1898. V svojem jedru se je glasil ta sklep tako, da se mestna občina zaveže stroškom ustanovitve univerze v Ljubljani donesti znesek 100.000 K, pa le pod pogojem, če se poslopja za vseučilišče prično najkasneje v letu 1908 graditi. Ta pogoj se ni izpolnil in vsled tega je nastal pravni položaj, da je dotični sklep sam ob sebi razpadel.

Župan predlaga, da naj se dolg 100.000 K pri vseučiliškem zakladu odpiše.

Ker pa je dolžnost občinskega sveta, neprestano delati na to, da se ustanovi vseučilišče, ali vsaj pravna fakulteta v Ljubljani, naj sklene mestni svet:

a) Mestna občina ljubljanska se zaveže, da bo t stroškom ustanovitve vseučilišča ali pravniške fakultete v Ljubljani prispevala 100.000 K;

b) da se nabere ta fond, naj se, opricani z letom 1918, pa do vstetega leta 1924, vsako leto iz tekočih dohodkov izloči 10.000 K.

c) Kako se imajo uporabiti natekle obresti te vloge, o tem naj sklepa svoj čas mestni zastop ljubljanski.

Mestni zastop ne vloži rekurza proti rešitvi deželne vlade, vsled katere se denar iz tega fonda ne sme porabiti za podpiranje docentov.

Občinski svetnik gosp. Pammer se izreče proti novi ustanovitvi vseučiliškega fonda, proti čemur bi tudi vlada ne imela ničesar.

Občinski svetnik gosp.

dr. Novak:

Dovolite mi nekaj opazk k zadevi, ki mi je tako na srcu, kakor je občinski svetnik gosp. Pammer proti temu, da se uresniči. V prvi vrsti se hočem zavarovati proti temu, da bi javnost videla paralelo med postopanjem občinskega sveta in deželnega odbora, v tej smeri nima ljubljani prebivalstvo napredni večini občinskega sveta pravice očitati, da je enako gospodarila z vseučiliškim fondom. Ustanovljen je bil ta fond pod pogojem, da se prične do leta 1908, z gradbo vseučilišča. Ker se to ni zgodilo, je namen tega fonda sam odpadel. Ker pa smo dolžni vedno stremeti za vseučiliščem, ne smemo od te zahteve odstopiti niti za las in moramo ta fond iznova ustanoviti.

Občinski svetnik gosp. Kristan je za to, da se fond zopet ustanovi z letnimi prispevki po 5000 K. Obvelja nasvet podžupana dr. Karla Trillerja.

5. Dolg mestne občine zakladu za morebitno zgradbo cerkve na Barju v znesku 10.000 K, se refundira v letnih obrokih po 1000 K. Prvotno se je nasvetovalo obroke po 2000 K. Obveljal je nasvet občinskega svetnika gosp. Kristana. — Župan pojasni, da je po njegovih informacijah podobno namenil neko vsoto tudi Kosler, ki so jo pa dediči dvignili, ker se pogoji v postavljenem roku niso izpolnili. Refundirati pa se mora ta fond, ker je v slučaju, da se ne doseže prvotni namen, namenjen v dobrodelne svrhe.

6. Dolg mestne občine v znesku 60.000 K iz zaklada, nahranega s skupili zemljišč, odprodanih od Podturske graščine, se povrne mestnemu glavničnemu premoženju, in sicer polovica v letu 1916, druga polovica pa leta 1917.

7. Dolg 27.632 iz zaklada za gradbo mostu pri Opekarski cesti se refundira iz tekočih dohodkov še leta 1915.

Občinski svetniki S. L. S. se vračajo zopet v dvorano.

Podžupan gosp. dr. Karel Triller poroča nadalje o razširjenju mej užitinskega zakupa.

Meja užitinskega zakupa je krivična, ker leže najlepši deli mesta izven teh mej. Treba je zadevo spraviti v pravi tir in regulirati mejo tako, da bodo spadali pod to mejo vsi faktični prebivalci. Treba bo zato najbrže državnega zakona. Vlada pa zahteva pri takih regulacijah, da se oprost premog od užitnine, vsled česar bi odpadlo sicer 40.000 K. Kljub temu pa bi narasla užitnina za več, kakor to vsoto. Vršiti pa se mora še prej pogajanja s finančno upravo. Za to se da županu pooblastilo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča nadalje o dopisu c. kr. deželnega šolskega sveta glede prispevka mestne občine za nastanitev c. kr. višje realke v Ljubljani. Državna učna uprava stoji na stališču, da sta mestna občina in dežela dolžni skrbeti za nastanitev realke. Res se je za stvarne potrebe realke ustanovit pri občini fond, ki znaša danes okrog četrtil milijona. Ta fond se je nabral iz sprejemnih taks in polovice šolnine. Deset let je bila realka brezplačno v poslopu, ki je je »Kranjska hranilnica« v ta namen zgradila in dala do preklica na razpolago državni učni upravi. Pred tremi leti pa je »Kranjska hranilnica« odpovedala stanovanje in ko je prišel čas, da naj se realka izseli, se je postavila na stališče, da se sploh ne pogaja z državno učno upravo. — Učna uprava je plačevala potem mesečno najemščino 2000 K, brez preudca za regres proti deželi in občini nekako kot negotiorum gestor. Državna uprava stoji sedaj na stališču, da naj se iz tega realnega fonda pokrije najemščina, kar bi obremenilo mestno občino letno za 8000 K. Dvomljivo pa je, če je odprt regres na deželo in občino, ker bi morala država skrbeti za nastanitev realke ravnatoko, kakor gimnazije. Deželni odbor se je postavil na stališče, da učna uprava nima regresa glede najemščine. Previdno je torej, če stori občinski svet svoj sklep, odvisen od končnih pogajanj dežele z učno upravo, zato tako dolgo ne more dati definitivnega odgovora, dokler dežela ni označila svojega stališča glede te zahteve.

Alfredu Liningerju se dovoli prednost zastavne pravice za neko posojilo v kat. občini Gradišče pred 3% potresnim posojilom, ker

ostane to posojilo vendar še pupilar-
no varno in odplača gosp. Lininger
od vsote 15.920 K ob vin. toliko, da
ostane še 12.000 K.

Inženirju Karlu Picku se pro-
da svet za vilo dr. Košenine po 12 K
meter brez obveznosti za gradbo
kanala. Cesta se zoži tam na 12 m,
za kar je treba zaprositi odobrenja
deželne vlade.

Na predlog občinskega svetnika
gosp. dr. Novaka se izvolijo v di-
rektorij užitniškega zakupa občins-
ki svetniki gg. Franchetti, Li-
kozar, Vrstošek in dr. No-
vak.

Vožnja z odgonskim vozom in
priprava za gasilno društvo se odda
edinemu ponudniku gosp. Josipu
Turku za 5800 K za 3 leta. (Poro-
čal občinski svetnik gosp. Bon-
čar.)

Občinski svetnik gosp. Dim-
nik prebere obširno poročilo me-
stnih šolskih zdravnikov, ki se
odobri.

Predsedstvo prevzame podžu-
pan gosp. dr. Triller.

Računski sklep mestne zastav-
ničnice za leto 1912. s primanjkljajem
7663 K 21 vin. se odobri. (Poroča
občinski svetnik gosp. Franchetti.)
Na predlog istega poročevalca se
odobri tudi proračun mestne zastav-
ničnice za leto 1914. s primanjklja-
jem 931 K 27 vin. Da se vedni pri-
manjkljaji mestne zastavničnice zni-
žajo, predlaga poročevalec na podla-
gi raznih poizvedb v drugih mestih,
nekatero izpremembo pravil. Proti
tem izpremembam sta govorila ob-
činska svetnika gg. Pammer in
Kristan. Tudi podžupan gosp. dr.
Triller se je pridružil Kristanove-
mu nasvetu, da se to vprašanje za
enkrat preloži. Sprejeto.

Za direktorij mestnega vodovo-
da poroča občinski svetnik gosp. J.
Reisner o prošnji Viljama Tre-
ota za odpis večje porabe vode. Od
že plačani vsot se ne odpiše nič,
glede računa za tretje četrtletje pa
se zagotovi polovični odpis, če do-
kaže prošnja, da je večja poraba
nastala brez njegove krivde.

Občinski svetnik gosp. dr. No-
vak poroča, da se je za učiteljsko
mesto na I. mestni šoli oglašilo 14
prošnjikov. V ternu so bili predlagani
gg. Likozar, Mlakar in Mikuš. De-
želni šolski svet pa je prezrl ta tern
in imenoval Labernika. Dr. Novak
vpraša, kaj bo storil župan, da se
temu neutemeljenemu preziranju
stori konec.

Podžupan gosp. dr. Triller
prizna principijalno važnost tega
vprašanja, zlasti ker obstoja zakoni-
ta določba, da je deželni šolski svet
vezan na ternu. Stori se bodo po-
trebni koraki.

Občinski svetnik gosp. Bon-
čar nasvetuje, da se stori vse potrebno,
da se podere in umakne zid na onem
delu Šentpetrske ceste do mostu,
kjer teče električna cestna železnica
tik tega zidu. Na takozvanih franco-
skih žančah na Gradu naj se napravi
ograja.

Nato sledi tajna seja.

Hrvaški sabor.

Včerašnja seja hrvaškega sa-
hora se je pričela ob 11. dopoldne.
Predsedoval je dr. Pero Magdič.
Začetkom seje je podal ban Ivan
baron Skerlec z t. - le izjavo:
Ko sem včeraj razvil program svoje-
ga delovanja, je nekdo napravil med-
klic, nanašajoč se na moje razmerje
k hrvaško - srbski koaliciji. Na ta
medklic hočem odgovoriti. Ko sem
prosil sabor za podporo pri izvedbi
delovnega programa, sem računal,
to se razume samo ob sebi, v prvi
vrsti na podporo in sodelovanje hr-
vaško - srbske koalicije. Hrvaško-
srbska koalicija mi je pomagala pri
razpletu krize, ona me je podpirala,
da sem izvedel ono misijo, ki mi jo je
poveril vladar, misijo, da vzpostavi-
m normalne razmere na Hrvaškem.
S hrvaško - srbsko koalicijo
kot sabsorsko večino in z njenim so-
delovanjem bom skušal izvesti vse
one naloge, ki sem jih navedel v svo-
jem programu. V sporazumnem delu
s hrvaško - srbsko koalicijo bom
iskal odgovarjajoče garancije za
uspeh in prepričan sem, da bo to
sporazumno delo tako na zakonodaj-
nem, kakor na upravnem polju do-
neslo najlepše sadove.

Koalicija je to banovo izjavo
sprejela z živahnim odobravanjem.
Nato je govoril prvak hrvaško-
srbske koalicije posl. Svetozar Pri-
bičević. V svojem govoru je na-
glašal, da je koalicija sklenila s ba-
nom baronom Skerleczem sporazum
in da mu zaradi tega votira indemi-
teto. Govornik je omenjal nekatere
točke tega sporazuma ter poudarjal,
da stoji koalicija na stališču, da je v
Hrvaški uradni jezik izključno hrva-
ščina. Koalicija smatra to vprašanje
za rešeno v smislu zakona in ga ne
namerava spravljati pred regniko-

larne deputacije. Razpravljajoč o
razmerju med Hrvati in Srbi, je re-
kel govornik: »Med Hrvati in Srbi
ne more biti sloge, sloge je mogoča
samo med Madžari in Srbi, odnosno
Hrvati. Med Hrvati in Srbi mora in
sme biti samo narodno edinstvo. Srbi
se ne smejo separirati v Hrvaški,
vsak hrvaški uspeh mora biti tudi
srbski uspeh, ker se vsak Srb samo
okrepljuje s hrvaškimi uspehi. To je
stilišče hrvaško - srbske koalicije.«

V popoldanski seji so bile na
dnevni red interpelacije, ki so se
tikale zgolj raznih lokalnih vprašanj.

Štajersko.

Iz Celja. (Boj za okrajno
bolniško blagajno.) Na nujno
pritožbo Slovencev proti slepar-
stvu in nekorektnostim pri volitvah
v celjsko okrajno bolniško blagajno
je štajerska namestnica nekatere
preočite sleparije grajala in popravi-
la. Napravila pa je zopet kozla za
vrtinarja, ker je odredila, da ima celj-
ski mestni urad te napake popraviti.
Šef tega mestnega urada dr. Am-
broschitz, ki je obenem načelnik
nemškega Volkshrata za Sp. Štajersko
in podnačelnik Südmarke, obeh kor-
poracij torej, ki dajeta nemškutarski
klikli nasvete in denar za sleparije
pri volitvah v okrajno bolniško bla-
gajno, naj bi popravil napake in
sleparije, ki jih je kot načelnik Volk-
shrata in vodja südmarkovcev sam
nasvetoval. Saj je n. pr. policaj
Gratschner v sleparkskih namerah iz-
vabilj strakam glasovnice po me-
stu. Namestnica sama je to grajala in
odredila, da dobe take stranke nove
glasovnice. Kar je pa delal Gratsch-
ner, je delal gotovo na povelje in na-
log svojega šefa dr. Ambroschitza.
Mi moramo odločno zahtevati, da se
odvzame celjskemu mestnemu uradu
ves vpliv na volilno postopanje in se
naj omogočijo svobodne volitve oso-
bita za delodajalce. Mi zahtevamo,
naj se volilni imenik popravi in do-
seže pravičen ključ za število posa-
meznim občinam in okrajem pripa-
dajočih delegatov. V tem smislu se
bodo vsaj gibalji sklepi današnjega
protestnega shoda v Celju in sklepi
protestnih shodov, ki se bodo vršili,
kakor slišimo, prihodnjo nedeljo po
vseh treh sodnih okrajih Savinske
doline.

Iz Celja. Dr. Friderik Zanger je
odložil mandat mestnega svetova-
ca. Vzrok so prepri z drugimi mest-
nimi mogotci, ki Frica danes še ne
smatrajo za dovolj zrelega za razna
korita.

Davek na vrednostni prirastek
zemljišč. Mestni svet graški razpo-
šilja raznim korporacijam in dežel-
nim poslancem okrožnico, v kateri
pravi, da pozdravlja namero, vpelja-
ti davek na srednostni prirastek
zemljišč, od katerega bi imela dobi-
ček dežela in občine. Mestni svet
graški smatra ta davek kot primer-
no odredbo za pospeševanje zdrave
zemljiške politike, kot sredstvo proti
škodljivi zemljiški spekulaciji in kot
sredstvo za delno izboljšanje dežel-
nih in občinskih financ. Želi pa gra-
ški mestni svet, naj bi v Gradcu ima
cel dohodek davka — graška mestna
občina in ne samo 75%, kakor s tuji
v načrtu deželnega odbora. Dvomi-
mo, da bi bili izvengraški deželni
poslanci s to zahtevo zadovoljni.

Sokol v Šoštanj ima svoj redni
občni zbor v nedeljo 18. t. m. ob 8.
zvečer pri Rajsterju z običajnim
dnevni redom. Bratje! Sestre! Va-
ša sokolska dolžnost je, da se ga pol-
noštevilno udeležite! Na zdar!

Šoštanj. Šaleška Čitalnica vpi-
zorila je 11. t. m. »Siviljo«, burko s
petjem v 4 dejanjih. V naslovni vlogi
je nastopila gdč. Fanči Pristov-
šek. S svojim res mojstrskim na-
stopom zanesla je na oder pravo živ-
ljenje, polno mladosti, sreče in pre-
žretnega smeha. Odč. Pristovšek za-
hajala je k vajam v Šoštanj iz odda-
ljenega Št. Janja v snegu in ledu;
ker vemo, da ne mara hvale, rečemo
samo, da smo Šoštanjčani ponosni na
žarki idealizem te slov. mladice.
Ta mladostni ogenj in požrtvo-
valnost vnema druge... Vreden
drug v igri, kakor v petju ji je bil pi-
sar Skok (g. Miloš Tajnik), ki je s
svojo izborno komiko in lepo uspeš-
mi kupleti zabaval nepretrgoma. Ob-
činstvo kar ni prišlo iz smeha in do-
bre volje. Pl. Popovič in soproga Bo-
žena (g. Tinče Vrečko in gdč. Milka
Kolšek) sta svoji vlogi izvrstno kre-
irala, prav tako njun sin Ferdinand
in soproga Roza (g. Koropec in gdč.
Vera Kolšek) ter gospa Vrabčeva
(gdč. Marica Trobelj). Ostale vloge
so pripomogle v dobrih rokah do
uspeha burke. Pevske točke je
spremljala na klavirju gdč. Milica
Jurkovič z njej lastnim finim umeva-
njem. Naša pot je gre kreppo in veselo
naprej: začetkom februarja se vpi-
zori: »Krivoprisežnik«. Na svidenje,
prijatelji!

Iz Brastav v Sav. dol. nam po-
ročajo: Sem je prišel pred par dnevi
nek človek, ki se je izdal za funkci-
onarja celjske okrajne bolniške bla-
gajne in izvabil članom glasovnice,
češ, da bo celo volilno postopanje
razveljavljeno in dobe druge glasov-
nice. Posamezni slučaji te volilne
sleparije se bodo naznanili na pri-
stojno mesto.

Stavka v štajerskih tiskarnah se
bliža polagoma svojemu koncu. V
soboto in nedeljo ste se poravnali ti-
skarni Leykam in Styria v Gradcu,
torej oba največja tiskarska obrata
na Štajerskem. Graški dnevnikari so
razum »Tagblatt« že začeli izhajati.
V Celju in Mariboru je še danes, v
torek, vse pri starem, mogoča pa je
prav skorajšnja poravnava.

Iz Verzeja. (Naša »kloster-
ska gimnazija«.) To so cvillili
naši privandanci v »Slov. Gospo-
darju«, ko smo jih zadnjič malo poti-
pali za žilo. Seveda jih je prišel zo-
pet tolažiti znani marburški dohtar,
katerega so sprejeli vsled tega z
burnimi ovacijami. Gospod je begal
v spremstvu nekega meniha več
dni po trgu, nabirajoč gradiva za
obrambni dopis. Nakopičil je skupaj
take gorostasne neumnosti, da se je
celo bedakom zdelo preveč. Pohvalil
se je, da vzdržujejo v zavodu za-
stoj (1) 20 Slovencev; ni pa pove-
dal, da so nabrali menihi za svojo
»gimnazijo« v potu obraza komaj
10 otrok, izmed katerih jih je nekaj
že pobegnilo. Ostali gojenci morajo
opravljati v zavodu najnižja hlap-
čevska dela; torej zaslužijo, da se
jim da za hrano malo ričeta in krom-
pirja, katerega itak izprosijo pri do-
brih ljudeh. Ti gojenci so vam pravi
reževi v celem pomenu besede. Njih
bledi in upali obrzki so jasna priča
zatiranja in stroge germanske disci-
pline. Pravilnega slov. pouka nimajo,
baje se jim prepovedalo celo medse-
bojno občevanje v maternem jeziku.
Svoje vsakdanje molitve morajo
opravljati po nemško, ker — čujte in
strmite — Nemci ne dovolijo sloven-
ske službe božje v zavodu, ki so ga
sezdali Slovenci s svojimi žulji. He,
dopisunče, kaj pa ti porečeš na to?
Ali te ne zbode, ko čuješ, kako je ne-
ki gojenec instituta prišedši domov
na počitnice, hotel nemško »gučati«, rekoč: »bei uns v Kloster je oles
taje?« Kako ti je kaj pri srcu, ko gle-
daš, kako se mladina iz okolice iz-
vablja v zavod ter se ondi poučuje v
nemških deklamacijah? Kako ti sled-
niči ugaja, ko vidiš, kako menihi boi-
kotirajo naše slov. trgovce ter kupi-
jejo živila pri Nemcih v Radgoni? Ako
si v teh ozirih popolnoma brez-
čuten, potem: heil dir! — Naše
bratno društvo je priredilo ob novem
letu krasno božičnico. Mladenci so
nad vse imenitno proizvajali šaljivo
burko »Trije Tiki«, vrla dekleta pa
so se v smešni enodejanki: »Čašica
kave« naravnost odlikovala. Čast ti,
vrla verzejska mladina, v prvi vrsti
seveda gosp. nadučitelju Spragerju,
čigar spretna roka je vodila krasno
prireditelj! Pa le kmalu zopet kaj!

Slovensko gledališče v Maribo-
ru. V nedeljo, dne 25. prosinca 1914
ob pol 8. uri zvečer se vprizori na-
rodna igra »Legionarij«, katero je
spisal g. Fr. Govekar. Ta igra se je
pred leti že predstavila na našem
odru in celo ponavljala ter je bila
gledališka dvorana vsikdar nabito
polna. Ker je mnogo pevskih točk
pri tej igri, se morajo pevci in pev-
ke že sedaj vaditi, da bodo mogli iz-
vrstno izvršiti svojo nalogo. Petje bo
spremljal orkester glasbenega dru-
štva. Slovenci iz Maribora in okolice,
ki vedno zahtevate narodne igre,
pridite v polnem številu k tej pre-
stavi, ki bo vam nudila dovolj zabave.
Po predstavi se vrši ples v veliki
dvorani. — Odbor.

Iz Mozirja. Dne 25. prosinca
1914 zboruje narodna Čitalnica »pri-
lipi« in sicer ob 3. uri popoldne s obič-
ajnim dnevni redom. Eno uro po-
zneje zborujeta obe podružnici dru-
žbe sv. Cirila in Metoda. O teh običnih
zborih se mnogo govori in sliši, tudi
se nekatere osebe smešijo. Ker so
vsa tri imenovana narodna društva
na razpotju ali še naj nadalje obstoje
ali razpadejo, bi bilo svetovati, da bi
se narodnozavedni krogi bolj zani-
mali za nekakšno zlato Mozirje, sicer
niso kakšna presenečenja izklju-
čena.

Maribor. (Veliki ples »Tr-
gov. in obrt. društva«.) — Koncert
godbe 53. pešpolka. V soboto, dne 10. t. m. so pri-
dili naši slovenski trgovci v veliki
dvorani Narodnega doma po daljšem
premoru velik elitni ples, s sodelova-
njem vojaške godbe 53. pešpolka iz
Zagreba. Pokazali so se naši trgovci
izborne aranžerje ter nudili sloven-
ski publiki krasen sijalen večer. Ta-
ko dohodi v plesne prostore, kot
dvorane same, so bile krasno opre-
mljene z zelenjem in drugimi olepšava-
mi. Žal je, da so se mnoge dame
vstrašile velikega lanskega plesa,

pri kojem se jih je puščalo sedeti, ter
je tokrat marsikatera izostala. S tem
pa ni morda rečeno, da je bil splo-
šen obisk nepovoljen. Na ples so do-
šli slovenski gostje od blizu in daleč
— celo iz Ljutomer. Vabilu se je
odzvalo tudi troje gg. častnikov 26.
domobranskega pešpolka in sedmero
onih 47. pešpolka. Slovenska mari-
borska elita je bila istotako častno
zastopana. Došli so gg.: dvorni svet-
nik dr. Voušek, svetnik g. Kermek,
gg. ravnatelja iz učiteljskega in gimna-
zije Schreiner in dr. Tomineš, gg.
profesorji obojih zavodov, gg. učitelji
od blizu in daleč, uradniki ter par gg.
akademikov in seveda naši trgovci
skoro polnoštevilno. Četvorke in
ostale plesje, je vodil predsednik dru-
štva, g. dr. R. Pipuš. Pohvalno mo-
ramo omeniti nad vse marljivo voja-
ško godbo, ki ni le med plesom pod
vodstvom spretnega svojega diri-
genta g. Černija neumorno svirala,
marveč dala celo v velikem odmoru
krasen koncert slovenskih komadov,
kar je izzvalo marsikakšno, ali bo-
lje: splošno pohvalo navzočih nad
redko prijaznostjo in mojsterskimi
izvajanji. Končala je vsa prireditelj
— v nedeljo ob 8. uri zjutraj. — V
nedeljo zvečer je sledil plesu kon-
certni večer v restavracijskih pro-
storih Narodnega doma, ki je v vsa-
kem oziru izborni uspel. Številna
publika je pazno in z navdušenjem
sledila krasnim komadom vojaške
godbe. Nemčurji so si sicer omislili
nesramnost in nam poslali troje —
najbrže plačanih — provokaterjev,
ki so med sviranjem slovenskega
komada pričeli peti »vahtarco«, a
bili pošteno nabunkani in vrženi v
zimski hlad. Namen teh pobalinov
in onih ki so jih poslali, je prozoren:
s tem se hoče za bodoče preprečiti
vojaške koncerte. Pa ne pojde tako
zlahka...

Akad. tehn. društvo »Triglav« v
Gradcu. III. redni občni zbor akad.
tehn. društva »Triglav« v Gradcu se
vrši dne 17. januarja 1914 ob 8. uri
zvečer v prostorih društva Kloster-
wils - Gasse 5/1.

Izvolitev socijalista za drugega
podžupana v Gradcu. Kakor znano,
je bil urednik lista »Arbeiterwille«,
Jožef Ausobsky izvoljen za drugega
podžupana v Gradcu. Zgodilo se
je to na ta način, da je volilo s soci-
jalisti 15 zastopnikov uradništva,
častnikov in učiteljev. V graškem
mestnem svetu se je na ta način po-
kazala nova večina: 17 zastopnikov
obrtn, trgovine in hišne posesti na
eni, 31 zastopnikov uradništva, čast-
nikov, učiteljev in delavcev na drugi
strani. Na novo izšli graški nacio-
nalni listi tožijo, da je s tem konec
nemškonalionalne meščanske veči-
ne v graškem mestnem svetu. No —
na nacionalizmu nove večine ne bo-
de nič izpremenjenega, pač pa bo
prišlo v gospodarskih vprašanjih
med obema skupinama do ostrih
bojev.

Koroško.

Obsojeno nemško nasilstvo. Ka-
kor smo že poročali, so hoteli nem-
ški junaki povodom lanskih občin-
skih volitev povabiti k volitvi samo
Nemce in so izdali tozadevno tudi
samonemške uradne volilne razgla-
se. Ker so se slovenski volilci zave-
dali, da imajo kot davkoplačevalci
tudi pravico do volitve in ker se niso
smatrali z nemškimi obvestilom za
povabljene in so se kljub temu ho-
teli tega eminentno važnega akta
udeležiti, so se pritožili proti takemu
postopanju in so zahtevali slovenske
oglasje. Nemci so bili vsled tega na-
stopa Slovencev silno ogorčeni in
slovenska pritožba je bila odbita. —
Deželna vlada je odredila, da zado-
stuje, če se objavijo ti oglasi tudi sa-
mo v nemškem jeziku, češ, saj zna
itak vsak Slovenec najmanj dva je-
zika. Slovenci pa kljub tej laskavi
hvali niso bili zadovoljni z ukrepom
koroške deželne vlade in so pogle-
dali malo preko mej svoje dežele, tja
na Dunaj. Državno sodišče je kot
zadnja instanca odločilo sledeče in
to konstatiramo: Z odredbo deželne
vlade za vojvodino Koroško z dne
24. maja 1913 se je kršil, v kolikor
se tiče ta odredba volilnih oglasov z
dne 18. marca in 23. aprila, ki so bili
izdani samo v nemškem jeziku, pogl.
19. odd. 2. državnega temeljnega za-
kona z dne 21. decembra 1867. S tem
odlokom je ta zadeva, ki je povzro-
čila koroškim Nemcem toliko skrbi,
rešena in koroški nemški uradniki
sedaj vedo in morajo vedeti, da se
morajo v slovenskih in tudi v dvo-
jezičnih občinah objaviti volitve tu-
di v slovenskem jeziku.

Neznana utoplenka, ki so jo
našli v Lendkanalu pri Celovcu, je
soproga posestnika, gostilničarja in
občinskega svetnika v Šmarternu pri
Celovcu Cecilija Müller. Mlada, lepa
žena je izvršila samomor vsled ne-
odpravitelne bolezni.

Primorsko.

Vpokojeni učitelji in vpokojene
učiteljice na Goriškem nameravajo
predložiti deželnemu zboru goriške-
mu poseben memorandum glede zvi-
šanja pokojnine.

Ultimatum goriških mesarjev. K
županu Bombigu v Gorici so prišli
te dni goriški mesarji in mesarski po-
močniki, bilo je vseh skupaj 150 in
so mu izročili spomenico, v kateri so
natančno označene njihove zahteve.
Predvsem se tičejo zahteve goriških
mesarjev zgradbe nove klavnice, pri-
tožb proti mestnemu živnozdravni-
ku in imenovanja nadzornika mestne
klavnice. Mesarji zahtevajo, da se
ugodi njihovim zahtevam do 20. ja-
nuarja in so zagrozili v nasprotnem
slučaju s stavko.

Oproščen izzivač. Povodom
slavnosti razvija zastave nemškega
pevskega društva v Gorici, se je, ka-
kor smo že poročali, pokazala zopet
goreča ljubezen Nemcev in Italija-
nov v boju proti Slovincem. V za-
smeh Slovencev in Italijanov, ki tudi
trdijo, da je Gorica laška, so razvili
Nemci ostentativno na javnem trgu
med »Heil!« in »Eviva!« - klici nem-
sko zastavo. Da je bilo to naperjeno
tako proti Slovincem, kakor tudi
proti Italijanom, je jasno. Kljub te-
mu pa Italijani tega niso uvideli. Do-
godile so se takrat v Gorici demon-
stracije, o katerih se je že mnogo pi-
salo. Če so bile na mestu, ali ne, o
tem naj odločajo drugi. Gotovo pa je,
da bi bili morali v tem slučaju pre-
dvsedem demonstrirati proti taki javni
manifestaciji tuja Italijani, ki po-
vsod in vedno na vsa usta trde, da
je Gorica laška. Nastopili so takrat
tudi Lahi, ki seveda pri taki prilož-
nosti ne morejo ostati mirni. Toda na-
stopili niso proti tuju, nastopili so
proti domačinu, proti svojemu naj-
bližnjemu sosedu. Eden izmed teh
junakov je bil v ponedeljek pred
okrožnim sodiščem v Gorici, ker je
pri tisti priliki, po poročilu nemških
listov, protestiral (?) proti nastopu
Slovencev in klical: »Živela laška
Gorica, doli s Slovenci!« Karel Ve-
nuti prizna, da je kričal te besede,
zagovarja pa se, da je s temi klici sa-
mo kritiziral postopanje Slovencev,
nikakor pa ni imel namena koga iz-
zivati. Mož je bil oproščen.

Imenovanje. Za člana uprave-
ga sveta avstrijskega Lloydja je
imenovan dvorni svetnik in ravna-
telj c. kr. skladišč v Trstu dr. Her-
man Mattheusche.

Burja v Trstu. Iz Trsta poroča-
jo, da vlada tam že tri dni strašna
burja, ki je napravila že mnogo ško-
de. Burja je dosegla do sedaj hitrost
70—80 km na uro. Tudi temperatura
je zelo padla in so imeli Tržačani v
zadnjih dneh 4—5° pod ničlo. Pro-
met obrežnih parnikov je ostal nor-
malen, pač pa zastaja delo v prista-
nišču in ne morejo na morje ribiči.
Tudi iz Istre se poroča o hudi burji,
o viharjih in o izredno hudem
mrazu.

Tržaški mesarji so ustavili mi-
nulo sredo nenadoma klanje živine,
ker so izvedeli, da namerava poviša-
ti mestni odbor tržaški najemnino za
hleva v klavnici. Ta korak je tako
presenetil mestni odbor, da je takoj
popustil od svoje zahteve.

Zagoneten umor. V Trstu blizu
Zelenega mosta je zaklal neki nezna-
nec dne 21. decembra 30letnega Fra-
na Majcna. Majcen je drugi dan v
bolnišnici umrl. Zanimivo je, da pred
smrtjo, ko je bil še pri popolni za-
vesti, ni hotel izdati morilca. Vse
iskanje policije za zločincem je bilo
zaman. Pred par dnevi pa je izdala
Majcnova ljubimka, da sumi kot mo-
rilca nekega Viljama Gherlicha. Po-
licija je moža aretirala. On krivdo
zanika in trdi, da Majcna niti po-
znal ni.

Žrtve ljubosumnosti. V Trstu je
ustrelil pri babici Marti Chinerato v
ulici Toro 22letni natakak A. Garutti
svojo bivšo ljubico Alojzijo Mearso
iz Vidma, ki se je prišla v Trst po-
sloviti od njega, ker se je na pritisk
staršev zaročila z drugim. Garutti je
ustrelil trikrat na dekle in dvakrat
nase. Našli so oba smrtno ranjena v
sobi. Prepeljali so ju v bolnišnico.
Rane pri obeh so smrtno in ni upanja,
da bi okrevala.

Turški vojaki v Trstu. Po štiri-
dnevem zdravniškem nadzorstvu so
pripeljali včeraj 158 ujetih turških
junakov iz pomorskega lazareta pri
Sv. Jerneju v tržaško pristanišče in
so jih vkrcali na Lloydov parnik
»Praga«, da jih odpelje nazaj v Ca-
rigrad. Trije vojaki pa so ostali še
v Trstu, ker so v lazaretu lahko obo-
leli.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanski »oberžupan« ho-
če po vsej sili biti klerikalni občinski
svet. Ivan Štefe. Predno so včeraj
klerikalci pri razpravi o mestnih po-
sojnih in dolgovi zapustili mestno

zbornico, se je mož razkoračil kakor petelin na gnoju, zagrozil z dvigneno roko in zakričal: »Le počakajte, bomo vam že pokazali.« Možakarju, ki se sploh vede ne kot resen človek, ampak kot poulični pobalin, se je vsa zbornica smejala, ker tako daleč pa še vendar nismo prišli, čeprav živimo na Kranjskem v Susteršič-Lampetovi eri, da bi žonglerji kot Štefe igrali vlogo »oberžupana«, ki bi komandiral in teroriziral občinski svet. Sicer pa je stvar klerikalcev, ako hočejo za vsako ceno zabraniti in preprečiti ureditev mestnega gospodarstva, samo v bodoče se naj več ne hlinijo, da so tako vneti prijatelji mesta in ljubljanskega prebivalstva, da pošiljajo v svoji neskončni ljubezni in skrbni za splošni blagor revizijsko komisijo na magistrat baje samo v to svrhu, da bi napravili red v mestni upravi. No, koliko je tem tičem mar za red, dokazuje najbolj včerajšnji klerikalni nastop v občinskem svetu. Odkrito povedano, nas take klerikalne komedije čisto nič ne razburjajo in ne vznemirjajo, naj klerikalni pajaci s Štefetom na čelu uganiajo še take budalosti, bo vsaj javnost spoznala, da ni pametno pošiljati, da zastopajo splošne interese, v javne korporacije ljudi, ki so samo glumači in komedijanti in niso pristopni nobenemu pametnemu in resnemu predudku.

+ Volilno gibanje na Notranjskem. Klerikalci so neprestano na delu v volilnem okraju pokojnega Žitnika. Povsod se vrše zaupni sestanki, na katerih se snujejo naklepi, kako bi se dalo naprednjake spraviti ob čim največ glasov. Župniki, kaplani in jata klerikalnih podprenikov hodi od hiše do hiše ter hujša volilce proti naprednjakom. Posebno marljivo in podjetno so klerikalci v onih občinah, kjer so pri zadnjih volitvah ostali v manjšini. Zatrjuje se, da je dal škof duhovnikom v takih občinah ukor, ter jim sedaj ukazal, da se morajo pri nadomestnih volitvah rehabilitirati ter s podvojeno agitacijo in s podvojenim delom nadomestiti to, kar so pri prvih volitvah zamudili. Na napredni strani vlada veliko mrtvilo, mnogo večje kakor pri prvih volitvah. Kaj je temu vzrok, si ne moremo razlagati. Človek bi vse kaj drugače pričakoval, to namreč, da bi jih pri prvih volitvah izvojevali lepi moralni uspeh vzpodbudal k še intenzivnejšemu delu. Toda zd se, da smo kakor slama, ki se hitro vname in zgori, ali pa tista glinasta peč, o kateri je nekoč govoril srbski kralj Peter. Nahuje mrtvilo vlada v cerkniškem okraju, kjer vse nisi spanje pravičnega. In vendar ni bila Cerknica pred leti, kar se naprednosti tiče, eden izmed zadnjih okrajev na Kranjskem! Vse kaže na to, da bo treba izdatne pomoči in morda tudi ostrog iz Ljubljane.

+ Riharjeva afera. Župnik Rihar v Mekinju pri Kamniku je kradel, kakor je znano, pri zadnjih deželno-zbornskih volitvah kot predsednik volilne komisije napredne glasovnice ter jih zamenjaval s klerikalnimi drci. Krekovimi. Mož je bil radi tega zločina ovađen sodišču, ki je proti njemu takoj uvedlo kazensko preiskavo. Od tega časa je že potekel cel mesec, a sodne obravnave še vedno ni. Če bi bil kakšen delavec ali kdo drugi zagrešil tako hudodelstvo, bi bil že zdavnaj obsojen in bi sedaj že sedel pod ključem, župnik pa je dandanes, ako je tudi notoričen zločinec, pri nas tako sakrosanktna oseba, da ima pred njim respekt celo sodišče in si upa nastopati proti njemu samo z glase rokavicami. Prepričani smo, da bodo razne tajne moči na delu, da Riharja izvijejo iz rok pravice, toda če je še kaj pravice na svetu, hudodelec Rihar in naj je tudi božji namestnik, ne bo ušel zasluženi kazni! Da bi se stvar kar tako enostavno potlačila, to si naj klerikalna gospoda le izbije iz glave!

— Nova slovenska revija. Na Dunaju, oziroma v Pragi bo v kratkem pričela izhajati velika slovenska revija »Slaviše Monatshefte«. Izdajatelj in urednik te revije bo dosedajni korespondent praških »Narodnih Listov« v Belgradu g. Č. Slepánek. Pisatelj nedavno tega izšle knjige »Srbsko«, o kateri smo spregovorili tudi v našem listu.

— Iz »Mestne hranilnice ljubljanske«. Mestni občinski svet je v svoji včerajšnji tajni seji imenoval za ravnatelja »Mestne hranilnice ljubljanske« dosedanjega tajnika gosp. Ivana Hrasta in sicer z dne 1. februarja 1914. Dosedanjemu provizijskemu ravnatelju g. Milohnji se je izrekla zahvala na njegovem požrtvovalnem delovanju. Mesto hranilnišnega tajnika, ki je vsled Hrastovega imenovanja izpraznjeno, se začasno ne zasede. Hranilnična asistenta gg. Avgust Petrič in Oton Jeruc sta bila imenovana za oficijale in sicer z veljavnostjo od 1. ok-

tobra 1913. Hranilnični podtajnik g. dr. Fran Černe je bil s 1. januarjem 1914 pomaknjen v IV. plačilni razred. Hranilnišnemu pomožnemu uradniku g. Jos. Pavlinu se je spregledala kvalifikacija glede študij.

— Služba magistratnega ravnatelja se vsled sklepa snočne tajne seje občinskega sveta interno razpiše z najkrajšim rokom.

— Iz obrtnega referata. Mestni občinski svet je v svoji včerajšnji tajni seji odklonil te-le prošnje: prošnjo Antona Deghenghija za razširjenje gostilniške koncesije, prošnjo L. Chalupnika za razširjenje gostilniške koncesije in prošnjo Nikolaja Novakoviča za podelitev gostilniške koncesije, ki jo odstopijo mladoletni otroci Ane Dežmanove, ugodil pa je tem-le prošnjam: prošnji Ivana Kosnika za podelitev gostilniške koncesije, ki mu jo odstopi Franja Sokličeva, prošnji Ivana Kmeta za podelitev gostilniške koncesije, ki je postala prosta vsled Ahlinove smrti, prošnji Josipe Carmanove za podelitev gostilniške koncesije po pokojni Gressljevi in prošnji Marije Kolarjeve za prenos gostilniške koncesije iz Stritarjeve ulice št. 7 na Sv. Petra cesto št. 85.

— Meščanske podpore v znesku 40 v na dan je občinski svet na predlog meščanskega odbora za oskrbovanje meščanske imovine podelil Josipini Karingerjevi, Antoniji Mikuliničevi in Benjamini Pichlerjevi.

— Umrla je včeraj gospa Ana Misova, soproga g. Celestina Misa, c. kr. profesorja na državni obrtni šoli v Ljubljani. Pokojnica je bila zavedna Čehinja in priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo jutri v četrtek ob 3. popoldne s Privzo št. 9. Blag ji spomin!

— Glas iz občinstva. Ponočni kravali po ulicah so postali, od kar imamo državno policijo, dosti bolj navadni, nego so bili prej. Časih je že od sile, kar se godi. Tako n. pr. je bilo v soboto okolo polnoči po Sv. Petru cesti tako vpitje in ruvanje, da ljudje niso mogli spati. Štirje voljaki so tako vpili in razgrajali, da si ljudje niso upali mimo njih iti. Nekega izvoščka, ki je pripeljal po Sv. Petru cesti, so ti voljaki ustavili. Navsezadnje se voljaku, če se ga je preveč nalil, taki izgredi še oprostite. Mlada kri, malo razuma in preveč pijače — a od policije se vendar pričakuje, da naredi takim dogodkom hiter konec. Saj vendar ni samo za to tu, da zapazuje kdo napačno vozi in revnim obrtnikom nalaga hude globe. Reče ni večer sta pač dva redarja stražila »Katoliško tiskarno«, a nobeden se za ta kraval ni zmenil. Prosim bomo morali svoje zastopnike, da na pristojnem mestu dajo izraza nezadovoljnosti občinstva s poslovanjem državne policije.

— Iz Žužemberka se nam piše: Privoščimo nekaj besedec Lažilubovemu dopisniku, ki meče ogenj in žveplo iz višave na svoje koritarje. Ta gnidasti dopisnik se je spodtaknil tudi nad bivšim užitinskim uradnikom A. O. Najbolj ga veseli, da so daccarju v Žužemberku dnevi šteti. Muktarpaševa boljša polovica pa razteza svoja usta in obeta, da bo njena slabša polovica odjedla svojem vsako službo. Čakamo, da začne žužemberški Vezuv bruhati in da pokonča vse. Ostal bo samo, spomin na — zalazovanje Marijinih devic.

— Z Bleda. (Nečuvno postopanje naših mesarjev.) Povsod po velikih in manjših mestih, kakor tudi po vaseh in trgih, so mesarji cene mesu znižali. Znano je vsakomur, da so tudi cene goveji živini znatno padle, samo pri nas stane meso še vedno kilogram 1 K 60 v, 1 K 80 v in 2 K. Značilno pa je, da ta dva gospoda mesarja vozita meso izven naše občine ter tam za celih 20% ceneje prodajata, kakor nam Blejcem. Občinski odbor se je tudi že pečal s tem, kako bi se neznosnim cenam konec napravilo, ter je sklenil, da se zidata na tukajšnji tržnici dva lokala za oddajo mesarjem v svrhu sekanja mesa. Upamo, da se to delo tudi spomladi dovrši. Apeluemo na kakega mesarskega obrtnika, da bi spomladi pričel tukaj obratovati z primernimi cenami; ga bodemo radi podpirali ter mu bode gotovo tudi županstvo šlo z pozdravom na roko. — Blejci.

Maks postane torrero, krasna veseloigra v dveh delih, v glavni vlogi priljubljeni Maks Linder, je dosegla najlepši uspeh in povzročila mnogo smeha. I. del: »Maks se vežba za borbo z bikom« so veleoriginalni, smešni prizori, kakor jih zna predstavljati samo Linder. — II. del: »Borba z bikom!« Maks pobije pred našimi očmi z dobro pomerjenim sunkom bika. — Ta slika je posneta na samo 4 metre daljave in ni filmski trik, marveč senzacionalen originalen posnetek. — Tudi burleska

»Nasprotstva«, jako fino izdelana veseloigra, ugaja močno. Prvovrstne so »variete slike« in so bile tudi vsestransko občudovane. V petek specialni večer s Nordisk-dramo.

Izredno najdenje. Po naših dnevnikih in policijskih vestnikih se običajno objavlja, da je bil izgubljen, oziroma najden denar, kake dragocenosti ali kaj podobnega. Vse drugo je na Hrvaškem. Zadnji redarstveni vestnik javlja, da je bil izgubljen junec in en bik, »najden« pa vol. dve kravi, dve žrebeti, tele in bik. Te izredne najdenine se običajno objavljajo v kotarjih Belovar, Zemun, Županja, Mitrovica, Djakovo, Vinokovci in še v par drugih. Živino krmi, dokler se ne zgasi lastnik, posamezni kmetovalci.

Na današnji tedenski semenj je bilo prignanih samo 7 volov.

Društvena naznanila.

Ljubljanskega Sokola redni občni zbor vrši se v petek dne 23. januarja t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma. — Bratje, udeležite se polnočestvilno!

Ples v maskah vrši se letos na pustni torek v Narodnem domu. Ker je to priredba ljubljanskega Sokola, smo prepričani, da bode to zopet eden najlepših in najzabavnejših večerov predpusta.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Redni občni zbor bo v četrtek 29. januarja ob pol 8. zvečer v posebni sobi hotela »Union«.

Planinski ples dne 1. februarja bode največja letošnja predpustna veselica v Ljubljani. Vršila se bode v vseh prostorih Narodnega doma. Dogovorno z damskim odborom se je določila razvrstitev sledeče: Velika dvorana bo prirejena samo za plesišče (svira celotni orkester Sokola I.); v njenih stranskih prostorih se postavijo paviljoni za okrepčanje (kavarna, slaščičarna, bufet in vinarna) in za cvetice. Mala dvorana in njeni stranski prostori so določeni za odpočitek, a bodo imeli tudi tri paviljone (za šampanjec, vinarno in bufet). V Sokolski telovadnici bo drugo plesišče (svira ljubljanski društveni orkester); poskrbljeno bo pa tudi za postrežbo pri pogrnjenih mizah in pod galerijami bod paviljoni za kavarno, vinarno in bufet. Tudi pri tem plesu je prevzel oskrbo pri paviljoniški damski odbor pod načelstvom ge. Franje dr. Tavčarjeve. Postreglo se bode z najboljšo domačo piščo, s kavo, čajem in mrlimi jestvinami. Veselični prostori ter vhod in stopnišče se skrbno okinčajo z zelenjem, planinskimi znaki in slikami: stopili bomo kakor v prijazno planiško pokrajino.

Društvo c. kr. davčnih uradnikov na Kranjskem. Letošnji občni zbor tega društva se je vršil v nedeljo popoldne v hotelu »Ilirija«. Zborovanje je vodil predsednik društva gospod Lilleg, ki se je spomnil v svojem otvoritvenem govoru umrlih članov: nadupravitelja Otona Grebenca in asistenta Vidmarja, pri čemer so vstali zborovalci v znak sožalja s sedežev. Po odobrenju zapisnika zadnjega obnega zbora je poročal predsednik o uspehih v boju za službeno pragmatiko in o položaju davčnih uradnikov. Blagajniško poročilo g. Pihernika izkazuje 1816 kron 06 vin. dohodkov in 1543 K 72 v izdatkov. Društveni premoženjski izkaz izkazuje 362 kron 84 vin aktiv in 391 K 64 v pasiv. Članov ima društvo 139. Blagajnikovo poročilo je bilo sprejeto. Blagajniku in odboru je bil podeljen absolutorij. Za naslednje leto sta bila izvoljena za računsko preglednika gg. upravitelj Burger in oficijal Hruška. Članarina se je določila za prihodnje leto na 6 kron. Sprejet je bil tudi proračun za tekoče leto, ki izkazuje 218 kron 84 v prihodnjaklaja. S tem je bil dnevni red zborovanja izčrpan. K točki slučajnosti se ni nihče oglašil, nakar je predsednik zaključil zborovanje.

Telovadno sokolsko društvo v St. Vidu nad Ljubljano ponovno vabi k predpustnici, ki jo priredi v nedeljo 18. jan. t. l. v prostorih brata Fr. Sustršiča vulgo »pri Slepem Janezu« v Zapužah. Na sporedu sta burki »Ne kliči vraga« in »Mutasti muzikant«. Po predstavi ples in prosta zabava. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo Sokolskega doma, se vsi prijatelji sokolstva vlijudno vabijo na to prireditev. — Odbor.

Narodna čitalnica v Novem mestu ima svoj izredni občni zbor dne 17. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih. Na sporedu je dopolnilna volitev društvenega predstojništva.

Prosveta.

Iz pisarne slov. gledališča. Jutri, četrtek, dne 15. t. m. se vprizorita v gledališču dve deli. Najprej se igra tridejanska A. Schnitzlerjeva dra-

ma »Ljubimkanje«. V vlogi Kristine igra ga. Ružica Božinova na engagement. Vlogo Weiriga igra tokrat g. ravnatelj Ig. Borštnik. Gosp. Skrbinšek je prevzel namreč iz prijaznosti vlogo Frica, ker bi se sicer stvar ne dala vprizoriti, to pa radi tega ne, ker nimamo letos v ensembu mladostnega ljubimca. Sicer se nastopijo gospe Bukšekova in Janova ter gg. Danilo in Šest. Nalo se igra efektna groteska »Maska satana«, ki je imela pri svoji premieri v dež. gledališču pri publiku in poročevalcih velik uspeh. V glavnih vlogah nastopita ga. Bukšekova in g. Skrbinšek. Druge vloge so v rokah gg. Šest, Grom, Danilo in Peček. Režiser obeh iger je g. M. Skrbinšek.

Izpred sodišča.

Afera Rosmann-Golija pred vzklicnim sodiščem.

Novo mesto, 14. jan.

Danes ob 9. uri dopoldne se je pred tukajšnjim okrožnim kot vzklicnim sodiščem pričela vzklic. obravnava v znani zadevi med tukajšnjim mestnim županom gosp. Karlom Rosmannom ter vladnim koncipistom Gustavom Golijem zaradi razžaljenja časti. V tej zadevi bo vsega skupaj zaslišanih blizo 60 prič, včevši one že doslej v prvi instanci zaslišane. Potemtakem nastopijo za priče skoro vsi, ki so bili dne 27. julija l. l. na Jarčevem shodu v Rokodelskem domu. Za današnji razpravo vabljene priče so se razdelile po skupinah in na gotove ure. Prva skupina pride na vrsto ob 10. dopoldne.

O dogodku, ki je predmet te afe-re, smo sicer svoj čas že poročali, toda tekom toliko časa se je preko drugih dogodkov nanje že pozabilo. Tudi je z ozirom na izpovedbe nekaterih klerikalnih prič, ki so kritičen dogodek pri razpravi pred okrajnim sodiščem drugače naslikali kakor se je vršil, na mestu, da vsaj važnejše točke dogodkov na Jarčevem shodu v Rokodelskem domu z dne 27. julija l. l. v spomin pokličemo.

Poslanec Jarc je imel za tisto nesrečno nedeljo dva politična shoda napovedana. Enega na Muhaberju, drugega zvečer v Rokodelskem domu. Jarčev poraz popoldne na Muhaberju jih je tako omamil, da so se po izpovedbi prič kateheta dr. Ažmana zbal par klicev na ulici (še predno se je shod začel). In sicer so se ustrašili klicev: »Theimerc« in »Eseles«. Zaradi teh klicev sta poslanec Jarc in dr. Ažman poslala po Golijo kot vladnega komisarja, pa ne na glavarstvo, ampak v njegovo stanovanje v Bršljin. Klerikalci so izprva tudi gg. občinskim svatnikom in g. županu udeležbo shoda zabranili. Še le ko je g. župan pod častno besedo dal garancijo za mirno zborovanje, so klerikalci dovolili vstop v zborovalno dvorano, kjer je gosp. župan navzoče izrecno opozoril, naj se mirno vedejo.

Kanonik Žlogar kot sklicatelj shoda je hotel kar brez volitve predsedstva zborovati. Župan ugovarja. Poslanec Jarc: Gospodje od nasprotne stranke, uvažujte, da ste le naši gostje! Protestni klici.

Napredna večina predlaga gosp. župana Rosmanna za predsednika. — Kanonik Žlogar: Jaz v to volitev ne privolim! — Prerekanje.

Lotrič predlaga primeren kompromis. Žlogar, Jarc in vikar Supin se o njem posvetojuje. Sklep objavi Žlogar, češ, da on kot sklicatelj shoda v ta kompromis ne privoli in zaključil zborovanje.

Jarc: Da ne boste mislili, da nisem kulanten, povabim vse tu navzoče občinske svetovalce ter zastopnike obrtne šole. Ostali pa morajo dvorano zapustiti.

Protestni klici. Župan (vstane in se poslovi): Gospoda! Če vam moja častna beseda ne zadostuje, potem gremo vsi! V taki družbi ostati ne morem. Proti vratom odhajajočega župana klicje g. Lotrič nazaj.

V tem, ko se župan blizu vrat obrne nazaj, mu vstopi za hrbtom vladni komisar Golija, ki ga župan ni videl. Pač pa je župan, se zopet obrnivši proti vratom, v predsobi zapazil tri orožnike z bajoneti. To je župana osupnilo, ker ni bilo prav nobenega povoda niti za nastop mestne straže, kaj še le orožnikov. Zato začuden vpraša: »Kdo je pa orožnike tu sem privlekel?« — Golija, ki je med tem tiho govoril z Jarcem, se obrne in zavpije: »Kdo je to rekel?« — Župan: »Jaz! Vsa vas še videl nisem, da ste tukaj!« — Golija plane proti županu in zafrkljivo zavpije: »Tih! Tako se ne govori z menoj!« — Župan se hoče oprstiti, Golija ga še z močnejšim krikom prekine ter zavpije: »Marš ven! Takol vas odpeljem po zandarmenji!« — Župan: »Prosim, dajte me!« — Golija proti orožnikom: »Odženite ga!« — Župan gre proti obešalu v predsobi ter prosi, če sme še preje svoj klubok in

površnik vzeti. Golija: »Vzemite!« — Eden orožnikov stopi naprej, nedolžno, ali naj povelje aretacije izvrši ali ne. Golija se premisli in mu da protukaz, rekoč: »Bleiben Sie hier, lassen Sie ihn gehen!« Tako se je doigrala ta afera.

Vzklicna razprava bo imela dognati: Ali so res padle inkriminirane besede: Marš ven! (in še nekaj drugih, ki jih poročevalec ni slišal). Ali se je g. Rosmann res dostojno vedel proti gosp. Goliju? In ali je bil Golija do svojega nastopa kot uradna oseba opravičen in spada li kot tak pod kompetenco sodne oblasti?

Poročilo o obravnavi sledi.

Razne stvari.

*** Zblazneli potnik.** Med vožnjo iz Gradca na Dunaj je zblaznel potnik Majdetki Levat iz Rusije. Moža so spravili z veliko težavo iz voza in so ga prepeljali v bolnico v Mürz-zuschlagu.

*** Ponesrečen umetnik.** Umetnik slikar Hieckman iz Draždan je šel v bližnji gozd, da bi naslikal zimsko pokrajino. Med delom je mož zaspal in čez nekaj dni so ga našli zmurnjenega pri svoji na pol dovršeni sliki.

*** Grof — thotapec.** V Pragi so aretirali nekega grofa Friderika pl. Königsmarka zaradi thotapstva saharina. Pri njem so našli 9 kg vtihotapljenega saharina, katerega je hotel bogati grof razpečati.

*** Ponesrečeni vojaki.** Na poti iz Kronstadta v Oranienbaum čez zamrznjeno morje, je prehitel vihar in snežni zamet 60 ruskih vojakov novincev. Vojaki so zgrešili pot in so zmurnili na poti.

*** Zrakoplovstvo.** Francoski aviatik Pourse je je dvignil v ponedeljek ob 9. uri 50 minut pri Abu-Ham-medu in je dospel ob 2. uri 3 minute v Chartum. Preletel je v enm poletu 560 km.

*** Eksplozija v kamnolomu.** V kamnolomu državnega poslanca in župana Jedeka v Spitzu ob Donavi je eksplodiralo vsled neprevidnosti več zabojev razstreliva. En delavec je bil ubit, dva sta bila težko, več delavcev pa je bilo lahko ranjenih. Škoda, ki jo je povzročila eksplozija, še ni znana.

*** Stavka v Južni Afriki.** Stavkujočim železničarjem so se pridružili skoro vsi sloji delavstva in so se izrekli za splošno stavko. Položaj se je zelo poostil, posebno ko se pri družili železničarjem tudi pristanski delavci. Vlada je zavarovala vse kolodvore in proge, toda promet je kljub temu skoro popolnoma ustavljen, ker delavcev, ki se obnašajo sicer mirno, ne morejo prisiliti k delu. Stavkarjem so se pridružili tudi rudarji, ki tvorijo skoro največji kontingent delavstva.

*** Oporoka kardinala Rampolla.** Rimski pretor je pričel v ponedeljek s sestavo uradnega zaznana zapuščine pokojnega kardinala Rampolla, o čegar nenavadni smrti in izgubljeni oporoki se je že veliko govorilo in pisalo. Ko je pretor zaznamoval zapuščino v sobi, v kateri je Rampolla umrl, je vprašal komornika pokojnega kardinala, če mu ni kaj znano o tem, da je spisal kandiral malo pred smrtjo drugo oporoko. Komornik je odgovoril pretorju, da se bo našla ta oporoka pri sestavi zaznana zapuščine v kardinalovi biblioteki.

*** Velike nesreče v Egejskem morju.** Iz Soluna prihajajo poročila o velikih nesrečah, ki jih je povzročil že večdnevni vihar, ki gospodari v Egejskem morju. Parnik »Nantes«, last francoske družbe v Carigradu, se je potopil pri Chiosu. Parnik je vozil 2400 ton premoga. Skoro v istem času se je potopil laški parnik »Antonie di Padova«. Parnik je bil obložen z žitom. Utonili so sin lastnika Carpi in 25 mož posadke. Turški parnik »Teraki« je nasedel pri Zongoltaku na pečine in je izgubljen. Moštvo se je rešilo. Pri otoku Imbros pa se je potopil vsled silnega viharja turški parnik »Ryvelli«. Utunili so lastnik parnika, 30 mož posadke in 7 potnikov.

*** Zalostna usoda prve ameri-kanske odvetnice.** Prva žena, ki je v Združenih državah nastopila v javnosti kot odvetnica in ki je razentega igrala tudi v javnem življenju veliko vlogo, je pred kratkim umrla rečna in pozabljena v St. Louisu. Miss Phoebe Cousins, ki je l. 1871. na vseučilišču v St. Louisu napravila dr-zavni pravniški izpit, je bila hči znamenitega pravniškega učenjaka in politika. Pomagala je najprvo svojemu očetu, ki je bil višji nadzornik mizerskih ječ. Po njegovi smrti je prevzela njegov urad. Pozneje se je naselila v St. Louisu kot odvetnica. Imela je zelo razširjeno prakso in je bila daleč naokoli znana, ker je dobila vsak proces. Bila je nasprotnica ženskega gibanja ter pobijala poskuse v doseg ženske glasovalne pravice. Več let je bila težko bolna, ni mogla hoditi in morali so jo voziti: Vsled boleznij je prišla v bedo

ter živel od podpor svojih prijateljev.

Izstop iz cerkve. Komite za izstop iz cerkve v Berlinu je izvršil včeraj 16. oficijelnih izstopov iz cerkve. K slovesnosti je povabil komite tudi pastore, ki so se vabilu večinoma odzvali. Poleg tega je prišlo k slovesnosti še nebroj drugih oseb. V celnem je sprejel včeraj komite 2443 naznanil izstopov iz cerkve.

Aretacija nevarne družbe ponarejalcev denarja. Policija v Bruslju je aretirala večjo družbo ponarejalcev denarja. Med aretiranci sta tudi dve ženski, ki sta razpečavali denar v najboljših krogih. V stanovanju aretirancev, ki so ponarejali denar skoro vseh evropskih držav so našli kompletno delavnico in veliko zalogo blaga za ponarejanje denarja. Uvedla se je obsežna preiskava, ki seže v vse sosedne države.

Ženitovanjski oklici. Naučno ministrstvo je izdalo sporazumno z justičnim in vnanjim ministrstvom na politične deželne centrale odlok, v katerem se poudarja, da se ženitovanjski oklici na praznike, katere je papež s svojim znanim Motu proprio odpravil in ki se kljub temu še vedno praznujejo, ne vsprejemajo, češ, da je lahko mogoče, da se ti oklici ovzdržijo, vsled česar je bil zakon, oprt na take oklice, neveljaven.

Smrtna obsodba. Pred porotnim sodiščem v Ljubnem je bil obsodjen znani roparski morilec, 23letni Baumgartner, ki je umoril in oropal neko Terezijo Säumel v Pregu, v smrt na večala. Njegov tovariš, 19letni Rudolf Vračko, pa na pet let težke ječe. Obtoženca, ki sta se dolgo časa uspešno skrivala, sta krivdo odkrito priznala. Načrt za ta roparski napad sta napravila že precej časa pred zločinom in sicer v ječi, kjer sta se slučajno spoznala.

Zastrupljenec Hopf. Pri zaslišanju, ki se je vršilo drugi dan, je Hopf še vedno vstrajal pri trditvi, da ni kriv, in da so njegova mati, oče, žene in otroci umrli deloma naravne smrti, deloma so se zastrupili sami. Trupla svojih otrok pa je prepral Hopf z arsenikom, da jih zavaruje pred gnilobo. Na vsa vprašanja odgovarja Hopf zelo previdno in premišljeno in se zagovarja v obče zelo dobro. Toda njegov zagovor so pobili že prve priče, ki so bile zaslišane. Kriminalni komisar pl. Salomon je izpovedal, da je Hopf pri prvem zaslišanju tudi njemu vse tajil, končno pa je priznal, da je poročil tretjo ženo z namenom, da jo zavaruje in nato zastrupi. Priznal mu je tudi, da je ženo poročil le proti zagotovitvi, da se žena takoj zavaruje. Tudi več drugih prič je potrdilo, da jim je Hopf priznal, da je dajal svojim ljudem strup v jedila.

Zagonečen umor v Budimpešti. K tozadevnemu včerajšnjemu poročilu se poroča iz Budimpešte, da so morilci igralke Emilije Turcsanyijeve že znani. Hišnica Turcsanyijeve, neka Kobori, ki je bila takoj po razkritju umora aretirana, je priznala, da je umoril bogato igralko njen ljubimec Gustav Nick, brezposelni trgovski pomočnik, s katerim je imela Koborijeva že osem let ljubavno razmerje. Nicka so takoj aretirali. Ta je vztrajal krivdo na svojega tovariša, brezposelnega delavca Langa. Vzpričo izpovedi svoje ljubice Koborijeve pa je Nick končno priznal, da je izvršil umor on in sicer s pomočjo svoje ljubice. Langa, katerega je policija tudi aretirala, so vsled izjave Nicka in Koborijeve takoj izpustili. Nick opisuje umor sledeče: Koborijeva je vedela, da je igralka, njena stanovanjka, zelo bogata in je tudi poznala vse njene razmere. Vedela je, da ima Turcsanyijeva več hranilnih knjižic, precej gotovine in dragocen kinč v svoji blaginji. Spoznamela se je s svojim ljubčkom Nickom, da Turcsanyijeva umorita in jo oropata njenega imetja. Kritični večer je prišel Nick že okoli 7. ure k Koborijevi in čakal, da gre žrtve spat. Ko je ugasnila luč, sta vdrla Nick in Koborijeva v spalnico. Nick je žrtev napadel in jo je po precej dolgi in hudi borbi, katere se je udeležila tudi Koborijeva, zadavil z brisačo, katero mu je dala v ta namen Koborijeva. Nato sta zločinca oropala blaginjo in si pošteno razdelila denar in dragocenosti. Truplo umorjenke sta spravila morilca v potno košaro, katero je nesel Nick v Donavo. Vse prejšnje izjave Koborijeve, da je odpeljal Turcsanyijevo prejšnji večer nek neznan grof, so bile izmišljene.

Pravoslavno novo leto.
Pravoslavni Slovani slave danes praznik novega leta. — Vsem našim čitateljem pravoslavne vere: Veselo novo leto!

Naše cenjene naročnike

vijudno opozarjamo na položnice, ki smo jih listu priložili pred prazniki v svrhu ponovitve naročilne. Prosim, da se jih cenj. naročniki blagovolijo poslužiti v kratkem, da jim list s 15. januarjem t. m. ne preneha dohajati.

Telefonska in brzojavna poročila.

Proračunski odsek.

Dunaj, 14. januarja. Proračunski odsek, ki je imel včeraj dopoldne sejo, je imel sejo celo noč ter se nadaljuje seja brez prenehanja. Obstrukcija čeških agrarcev se je pričela ob pol 8. zvečer. Prvi je govoril poslanec Staněk, ki je samo z enim presledkom govoril do 4. zjutraj. Ko je bila dvorana popolnoma prazna, je predlagal zaključenje seje. Predsednikov namestnik Schrafil pa njegovega predloga ni dal takoj na glasovanje, marveč je odredil pol-drogurni odmor, med katerim časom so šli slugi buditi poslance večine. Tako se je zbralo ob pol 6. zjutraj zadostno število poslancev in Staněkovo predlog je bil z 29 glasovi proti 1 glasu odklonjen. Nato je govoril poslanec Choc, ki je govoril zelo stvarno skoraj 4 ure. Ob 1/4 na 10. je pričel govoriti češki agrarec Vacek, ki ob 1. popoldne še govori. Stranke večine hočejo vzdržati sejo tako dolgo, da stro obstrukcijo.

Dunaj, 14. januarja. Češki agrarci so se obrnili za obstrukcijsko pomoč tudi do slovenskih klerikalcev ter so jih spomnili na dejstvo, da so tudi oni svoj čas podpirali slovensko klerikalno obstrukcijo. Slovenski klerikalci, ki imajo v odseku dva mandata, dr. Korošca in Jarca, so zahtevo direktno odklonili in se vrh tega še demonstrativno udeležili današnjega protiostrukcionističnega glasovanja. Računa se, da bo trajala seja proračunskega odseka danes še celo noč.

Žrebanje razredne loterije.

Dunaj, 14. januarja. Danes se je vršilo tretje žrebanje razredne loterije. Prvi dobitnik v znesku po 30.000 K je zadel št. 57.940. Dobitka po 10.000 K sta odpadla na številki 7982 in 8758. Izžrebanih je bilo tudi več dobitkov po 5000, 2000, 1000, 500 in 200 K.

Požar v Terezijanski akademiji.

Dunajsko Novo mesto, 14. jan. Ob 4. zjutraj je izbruhnil v Terezijanski akademiji požar, ki je uničil telovadnico. Gasilec in vojaštvo se je posrečilo rešiti ostalo poslopje.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Praga, 14. januarja. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je imel včeraj pod predsedstvom poslanca dr. Kramarja sejo, v kateri je predložil vladno vabilo k češko - nemški pravni konferenci. Odbor je sklenil, da se vabilu odzove. K posvetovanju so bili delegirani poslanci dr. Fiedler, dr. Forst, dr. Körner, dr. Kramar in dr. Rasin.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 14. januarja. Deželni maršal grof Goluchowski je sklical načelnike poljskih strank za 15. t. m. h konferenci v zadevi volilne reforme. Takoj nato bodo imeli Rusini in Poljaki strankarske seje.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 14. januarja. V debati o tiskovni reformi je izjavil bivši justični minister posl. Szekely, da bi smatral za kršenje svojega stališča, če bi bil ostal še delj v delavni stranki, ko je vendar izprevidel, da zasleduje le strankarske koristi. Bistvo parlamentarizma ne obstoja v tem, da pride volja večine v veljavo na način, ki uduši vsako opozicijsko gibanje že v kali. Kritiziral je nato predlog, v kateri vidi omejitve tiskovne svobode.

Budimpešta, 14. januarja. V državnem zboru je interpeliral poslanec Vaszonyi zaradi vojaških odredb ter kritiziral postopanje vlade. Med

tem ko se pogaja min. predsednik z rumunskimi agitatorji, pošilja proti ogrskemu proletariatu vojaštvo. Grof Tisza imenuje v svojem odgovoru opozicijo despartatne aventuriste. Zaradi tumulta, ki je nato nastal, je bilo več opozicijskih poslancev izročenih imunitetnemu odseku.

Budimpešta, 14. januarja. Državni zbor nadaljuje danes razpravo. Začetkom seje je poklical predsednik grofa Tisza k redu, ker je v včerajšnji seji imenoval opozicijo despartatne aventuriste. Opozicija je začela kričati na predsednika, zakaj Tisza ne izključi iz seje. Tisza se priglasi k besedi, ki mu je pa predsednik ne da. Opozicija zopet draži vladno večino s solnimi in drugimi škandali. Sredi tumulta naznani predsednik imunitetnega odseka, da je poslanec Szilmsky izključen za 45 sej, nekaj drugih poslancev med njimi Jul. Justh in Karoly pa za 15 sej. Opozicija strahovito napada predsedstvo ter kliče predsedniku: Golju! ponarejalec dokumentov. Še le počasi se napravi mir. Prvi govori poslanec Andrássy.

Budimpešta, 14. januarja. Opozicija je imela ponoči sejo, v kateri je sklenila nadaljevati najstrožjo obstrukcijo proti tiskovnemu zakonu. Sklenila je spraviti na dan tudi še nove škandalne afere Tiszovega kabineta. Med drugim dejstvo, da je Lukacseva vlada poplačala dolgove nekdanje liberalne stranke ter uradnike takozvanega Fejervaryjevega režima iz plačila ogrske hipotečne banke za koncesijo, da sme konvertirati svoje obligacije.

Budimpešta, 14. januarja. Ker izključeni poslanci niso hoteli zapustiti zbornice, je nastopila ob tridelet na 1. parlamentarna straža in poslance s silo iztirala iz dvorane.

Budimpešta v orožju.

Budimpešta, 14. januarja. Vlada se je zbrala velikih. socialnodemokratskih demonstracij pred parlamentom. Ob 2. popoldne je policija na konjih in peš zasedla okolico parlamenta. Pred parlamentom stoji tudi oddelek s strojnimi puškami. Huzarji in pehota je zbrana v okolici. Vsi večji trgi so zasedeni od vojaštva, ki straži tudi kolodvore. V predmestjih stoji močni vojaški oddelki. Celi polki so v vojašnicah konsignirani.

Poveljnik hrvatskega domobranstva.

Dunaj, 14. januarja. Informirani krogi zatrjujejo, da bo za poveljnika hrvatskega domobranstva imenovan generalmajor Lipovščak. Kakor je znano, je bil general ob času balkanske krize suspendiran od službe, ker ni odobral mobilizacije.

Davek na kapital na Francoskem.

Pariz, 14. januarja. Vladna predloga o davku na kapital od 30.000 frankov naprej bi imel uspeh 190 milijonov frankov. Za vsakega otroka, za katerega ima skrbeti davčni obvezanec, se računa njegova glavčina za 5000 frankov nižje.

Pariz, 14. januarja. Redno zasedanje parlamenta je bilo včeraj odprto. Deschanel je bil izvoljen zopet za predsednika zbornice.

Pruski deželni zbor.

Berolin, 14. januarja. V pruskem deželnem zboru se je vršilo drugo branje proračuna. Ob tej priliki je ministrski predsednik Bethmann-Hollweg odgovoril tudi na razna izvajanja govornikov ter zavračal zahtevo, da bi bil kot pruski ministrski predsednik dolžan dati zbornici pojasnila zaradi besed, ki jih je govoril kot državni kancelar v državnem zboru. Taka pojasnila bo dal samo v državnem zboru. Res pa je, da dela Alzacija vladi mnogo skrbi. Glede volilne reforme pravi, da si vlada od parlamenta ne da oktroirati take reforme. Vlada je izpolnila svojo obljubo iz leta 1908 in predložila tako reformo leta 1910. Da predloga ni bila sprejeta, ni krivda vlade. Sedaj pa ni čas za take reforme.

Delavsko gibanje v Južni Afriki.

Kapstadt, 14. januarja. Delavske strokovne organizacije so za vso Južno Afriko proglasile generalno stavko. Angleška vlada je vsled tega proglasila za vso Južno Afriko obsedno stanje.

Nesreča na morju.

Berolin, 14. januarja. Ob obali Nove Islandije pri Briar Islandu je danes zjutraj ponesrečil holandski parnik »Cobequit«. Na krovu je bilo

150 potnikov in 150 oseb moštva. Vsi ti ljudje so najbrže utonili.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Frankobrod, 14. januarja. Iz Carigrada poročajo, da simpatizira valonsko prebivalstvo z ujetimi Turki in jih je hotelo že dvakrat osvoboditi.

Petrograd, 14. januarja. Zunanje ministrstvo je dobilo obvestilo, da se je položaj v Albaniji silno poslabšal. Za izet pašo so vsi mohamedanci. Esad paša podpira njegovo kandidacijo in je tajno sporazumljen z Izmail Kemalom, dasiravno ta tak sporazum zanika.

London, 14. januarja. »Daily Chronicle« ima očitno iz diplomatskega vira vest, da so izbruhnele v kontrolni komisiji resne difference, ki ogrožajo nadaljnje delovanje te korporacije, kar bi bilo zlasti usodopolno z ozirom na dejstvo, da ima komisija ostati na svojem mestu, tudi ko nastopi princ Wied vlado. Listi poročajo, da bo tripartenta svoje člane najbrže odpoklicala in prepustila trozvezi kontrolo nad zavoženimi albanskimi zadevami.

Rim, 14. januarja. Križarka »Feruccio« je dobila povelje, da odplove v Brindisi, da počaka tam na nadaljnja povelja zaradi negotovega položaja v Albaniji. Do Valone je iz Brindisija samo 8 ur vožnje.

Vojaške potrebe v Srbiji.

Belgrad, 14. januarja. Srbska vlada je pristala na zahtevo vojaških krogov, oziroma vojnega ministra generala Božanovića. Redna potreba v znesku 56 milijonov se postavi v proračun, odnosno se pokrije z izrednimi krediti.

Bolgarsko sobranje razpuščeno.

Sofija, 14. januarja. Opolnoč je ob velikanskem tumultu prečital ministrski predsednik Radoslavov carjev dekret, s katerim se bolgarsko sobranje razpušča. Včerajšnja seja je trajala 9 ur. Prišlo je do silno burnih prizorov. Prvi je govoril poslanec Malinov, ki je kritiziral Radoslavov kabinet ter pravi, da je edina rešitev v ustvaritvi koalicijskega ministrstva. Genadjev je branil vlado proti Malinovu ter silkal položaj, v katerem je Radoslavov prevzel krmilo. Izjavil je, da se je to zgodilo potem, ko je Danev javno pred krajem izjavil, da smatra svojo politiko za popolnoma propadlo. Slikal je nadalje situacijo pred nastopom Radoslavovega kabineta, ki je bila brezupna, tako da je stala vsa bolgarska armada pred vprašanjem, da vsled lakote kapitulira. Ko je Genadjev dolžil Gešova in Daneva, da sta glavna krivca bolgarske nesreče, je vstal bivši minister Todorov ter mu z grozljivim glasom zaklical: Genadjev in Radoslavov sta zločinca, ki sta kriva druge vojne! To je bilo znamenje za nepopisen tumult. Agrarci in socialisti so se pridružili narodnjakom ter kričali proti vladi, ki so jo okladali z raznimi priimki. Vsak hip se je zdelo, da pride do osebnih spopadov. Sredi tega tumulta je zahteval Radoslavov glasovanje o dvo-mesečnem proračunskem provizoriju. Vlada je ostala v velikanski manjšini. Burni prizori so se nadaljevali, nakar je Radoslavov prebral dekret o razpustu sobranja. Burni prizori so trajali še dolgo po polnoči naprej.

Malo ljudi!

Sofija, 14. januarja. Vojaška oblast je končala ljudsko štetje v novoosvojenih bolgarskih pokrajinah. Naštela je v bolgarski Trakiji 494.190 v bolgarski Makedoniji pa 175.070 ljudi.

Turške vojne priprave.

Carigrad, 14. januarja. Enver beg je izdelal načrte za nove utrdbе ob Bosporu in Dardanelah.

Dunaj, 14. januarja. »Berliner Tageblatt« poroča, da je kupila turška vlada italijansko križarko »San Marco«. V Italiji se ta vest oficijozno dementira.

Gospodarstvo.

— Katalog za avstrijski oddelak internacionalne razstave za knjižno in grafično obrt v Lipskem 1914. Ta posebni katalog bo ne samo v literarnem oziru, ampak tudi po zunanji opavi izborna izdela in bo sprical, kako da je Avstrija napredovala v svojih produktivnih zmognostih na

tem polju; posebno prikladen bo kot vodnik skozi avstrijski paviljon in kazalo za interese, nadalje bo podal tudi dober pregled o vseh zadevah, industrijah v Avstriji in bo kot tak praktičen pripomoček trajne vrednosti. Uredništvo kataloga sta prevzela dvorni svetnik dr. A. Vetter in vladni svetnik plem. Larisch.

Darila.

Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju so v času od 20. decembra 1913 do 7. januarja 1914 darovali: 100 K: Dr. Rudolf pl. Andrejka z Livnograda, min. podtajnik na Dunaju (ust.); po 50 K: Klub naprednih slov. akademikov v Celju in Mestno županstvo Kranj; 30 K: Okrajni odbor Laško; po 20 K: Dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici, Eksc. baron Schwarz, dež. predsednik krajski v Ljubljani, Mihael Gabrielčič, svorni svetnik in dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, sekc. načelnik, oba na Dunaju; mestno županstvo Postojna, dr. Janko Šavs v Zagrebu, dr. Gregorij Pečjak, gimn. katehet v Ljubljani, dr. Stanko in Vida Lapajne, odvetnik na Dunaju; po 10 K: dr. Karel Podgornik, odvetnik v Grici, F. Gasparin, profesor na Dunaju, Karel Šavnik, ces. svetnik v Kranju; J. Petrič, nadinženir na Dunaju; Franc Kolenc, dvorni svetnik v Gradcu; Ignacij Supan, učitelj v Brežicah; Jos. in Cili Mejač, Mödling pri Dunaju; dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; dr. Aleksander Fatur, tajnik južne žemnice v Trstu; Ivan Škarja, dež. tajnik v Ljubljani; eksc. Ivan Lavrič pl. Zaplav, F. M. L. na Dunaju; dr. M. Murko, vseučilišni profesor v Gradcu; Ivan Selan, morn. gen. komisar na Dunaju; dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj; dr. Valentin Kušar, profesor v Ljubljani; I. Plemeč, vseuč. profesor v Černovcih; dr. Ciril Ažman, profesor v Novem mestu; Jos. Stritar, gimn. profesor v pokouju v Aspangu; dr. Ivan Rosina, odvetnik v Mariboru; Ivan Perpar, finančni svetnik v Tolminu; I. Oblak, trgovec na Vrhniki; Jak. Kogelj, notar v Postojni in dr. Ivo Šubelj, sekc. svetnik na Dunaju; 6 K: dr. V. Kac, zdravnik v Mariboru; po 5 K: dr. Matija Lavrenčič v Podgradu; Josip Sitter, sodn. svetnik v Brežicah; A. Paulin, posestnik itd. v Podbrezjem pri Podn.; Franc Oset na Vranskem; ing. Rado Lah, pristav dež. kult. nadz. v Trstu; Alojzij Tavčar, realni profesor v Ljubljani; Pr. Rebek v Pazinu; Josip Smodej, notar v Vel. Laščah; Bogumil Remec, profesor v Ljubljani; dr. Josip Kolšek, odvetnik na Laškem; Ivan Dolenc, gimn. suplent v Ljubljani; dr. Izo Reja, zdravnik v Bazovici pri Trstu; Aleksander Hudovernik, notar v Ljubljani; dr. Konrad Janežič, odvetnik, Volosko; Mihajlo Pintar, not. kand. v Mokronogu; Hilarij Hrobat, sodnik v Kopru; Andrej Senekovič, gimn. ravn. v pokouju; vladni svetnik v Ljubljani; dr. Silvin Hrašovec, okrajni sodnik v Novem mestu; Anton Trevn. trgovec na Jesenicah; dr. Jul. Kotzmuht, urad. zdr. v Postojni in Iv. Liesskounig, šolski svetnik v Gradcu; po 4 K: Anton Šantel, šolski svetnik v Gorici; Juri Šenk p. d. Makek na Jezerskem (Koroško); Stefan Rojnik, računski revident v Gradcu in Stefan Podboj, gimnazij-ski profesor v Celovcu; po 3 K: Julija Štor, trgovka v Ljubljani; Viktor Engelman, trgovec, Šmartno v Tuhinju; dr. F. Perne, profesor v Kranju; Rudolf Pevec, trgovec in posestnik v Mozirju; Milan Žnidaršič, Matenjavar pri Prestranku; dr. J. Lenech, odvetnik na Dunaju; Tom. Kajdič, kanonik v Ljubljani; Jos. Skrbinešek, profesor v Pribrami; dr. Fran Heric, bibliotekar vseuč. knj. v Pragi; 2 K 50 v: Franc Ogrin v Črnomlju; po 2 K: Marija Sedej-Strnad v Ljubljani; Karel Klander, notar v Kranjski gori; Jožef Kržišnik, gimn. prof. v Št. Vidu nad Ljubljano; Ivan Krulec, vadm. učitelj v Ljubljani; Jos. Tekavčič, okr. sodnik v Mokronogu; Fran Abulnar, nadoficijal mestne hranilnice v Ljubljani; 1 K 50 K: Jernej Voh, kanonik stolnice v Mariboru; 1 K: Anton Petriček v Žalcu. Vsega skupaj 791 K. — Društveni odbor se vsem starim in novim prijateljem dunajskih visokošolcev za poslano darove najiskrenejše zahvaljuje. Darove prejema: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju I. Bräunerstrasse 10.

Hennebergova plesne svile vseh modnih tlačin — navadno in dvojno široke — od K 1-15 do K 18-50 meter
Poština v Švico: pisma 25 vinarjev, dopisnice 10 vinarjev.
Tvornica svile Henneberg, dvorni dobavitelj Nj. Vel. nemške cesarice.
Curih

Prečitane časopise v šent-jakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. januarja: Ana Mis, soproga c. kr. profesorja in hišnega poslastnika, 44 let, Privoz 9.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2,- Po poštne povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 14. januarja 1914.

Maticebni papirji.	Denar	Blagovni
4% majeva renta	82.90	83.10
4-2% srebrna renta	86.70	86.90
4% avstr. krona renta	83.50	83.70
4% ogr.	82.50	82.70
4% kranjsko deželno posojilo	—	94.50
4% k. o. češke dež. banke	86.—	87.—

Srečke.	455—	465—
Srečka iz 1. 1860 1/2	680—	—
„ „ 1864	293—	303—
„ „ iliske	284—	294—
„ zemeljske I. izdaje	243—	253—
„ „ II.	229.90	239.90
„ ogrske hipotekne	471—	481—
„ dun. komunalne	480—	490—
„ avstr. kreditne	61—	65—
„ ljubljanske	52.75	56.75
„ avstr. rdeč. križa	32.25	36.25
„ ogr.	26.75	30.75
„ basilijske	229.25	232.25
„ turške	—	—

Delnice.	400—	406—
Ljubljanske kreditne banke	634.50	635.50
Avstr. kreditne zavoda	517.50	518.50
Dunajske bančne družbe	103.60	104.50
Južne železnice	711.75	712.75
Državne železnice	800.95	801.95
Alpine-Montan	329—	331—
Češke sladkorne družbe	273.75	274.75
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11.39	11.43
Cekini	117.45	117.65
Marke	95.27	95.47
Franki	94.95	95.15
Lire	252.50	253.25
Rubli	—	—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 14. januarja 1914.

Termin.

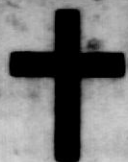
Pšenica za apr. 1914	za 50 kg	11.55
Pšenica za oktober 1914	za 50 kg	10.72
Rž za apr. 1914	za 50 kg	8.86
Rž za oktober 1914	za 50 kg	8.51
Oves za apr. 1914	za 50 kg	7.74
Oves za oktober 1914	za 50 kg	7.67
Koruzna za maj 1914	za 50 kg	6.64

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 736 mm

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13.	2. pop.	740.8	-5.3	sl. jvzh.	del. jasno
„	9. zv.	740.1	-8.0	sl. svzh.	oblačno
14.	7. zj.	737.1	-8.7	sr. jvzh.	—

Srednja včerajšnja temperatura -7.8°, norm. -2.6°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani sin, brat, stric in svak, gospod

Josip Provec

c. kr. okrajni sodnik in predstojnik

snoči ob 10. uri zvečer po daljši bolezni, previden s tolažili sv. vere v starosti 44 let mirno preminil.

Pogreb nepozabnega ranjega se vrši jutri dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Posmrtna maše brale se bodo v raznih cerkvah.

Bodi mu prijazen spomin!

Ljubljana-Logatec, dne 14. jan. 1914.

Zaljubljeni ostali.

Zahvala.

Ob priliki smrti moje nepozabne soproge, gospe

Minke Wakonigg

sem prejel nebrojno število izrazov sožalja.

Ker se mi pa ni moglo posemeznikom zahvaliti, bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala vsem, posebno pa veleč gospodu dekanu M. Riharju za zadnji, zelo tolažilni obisk, pred duhovščini za častno spremstvo, pevskemu društvu „Zvon“ za pretresljive žalostinke, ter slavni požarni brambor iz Šmartna za spremstvo.

Zahvalim se nadalje tudi g. dr. Premrovu za požrtvovalni trud skozi dolgoletno težko bolezen pokojnice. Končno se zahvalim še vsem darovalcem krasnih vencev kakor vsem, ki so spremili drago tudi pokojnico k večnemu počitku.

Šmartno pri Litiji, dne 14. januarja 1914.

Ivan Wakonigg.

Trgovski pomočnik

papirne ali galanterijske stroke, izurjen prodajalec, kateri ima veselje do potovanja, se sprejme. Ponudbe na „Goričar & Leskovšek“ v Celju.

Izurjena prodajalka

papirne ali galanterijske stroke,

se sprejme pri trdki

Goričar & Leskovšek v Celju.

Dobro vpeljana

trgovina s čevlji

na jako prometnem kraju v Ljubljani se odda z zalogo in inventarjem ali tudi brez teh.

Pozve se v upravnistvo »Slov. Naroda«.

Primerno službo

1889 mlad mož, vešč slovenskega in nemškega jezika, poraben kot sluga ali kaj enakega.

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Prodajalka

ki bi tudi znala lepa ročna dela, se sprejme takoj v trafiko.

Pismene ponudbe na naslov Franc Draschkovitch, Brokice ob Savi, Spod. Stajersko.

Jabolčnik

čisto in snažno pretočen, prav sladek, zamčeno naraven, najboljši vrste, prešan iz dobrih sladkih jabolk (mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20 vinarjev od 100 litrov naprej.

Juri Jos. Stelzer, trgovina v moštom Wetzelsdorf pri Gradcu.

Krepkega dečka

iz poštne hiše s primerno šolsko izobrazbo ter pridne

trgovske pomočnice

sprejme trdka Jos. Errath v Mokronogu (Dolenjsko).

Novovo sestavljeni

Ljubljanski orkester

se priporoča vsem društvom in gostilničarjem za obila naročila od 4 do 6 in do 15 mož.

Priporoča se J. Verstovšek, godbenik, Ljubljana, Ulica na grad 11.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnik v, radirk, kamencov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Pozilske knjige.

Podobice za otroke.

Seseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Noteti in tiskalni.

Gospodična

ki je dovršila osem razredov in trgovski tečaj, zmožna v kuhinji, 1889 primerno službo.

Ponudbe pod »Spretna 19«, poštne ločeno.

Prezramem

trgovino z meš. blagom

v najem, če mogoče na deželi v večjem prometnem kraju. Le resne ponudbe je poslati takoj pod »dobre ideje trgovina 1914« na upravn. »Slov. Naroda«.

Sprejme se takoj

trg. učenec

v trgovino z mešanim blagom

Jos. Grilc, Idrija

Mlada, inteligentna vdova želi službo za gospodinjo

pri starejšem gospodu.

Ponudbe pod »Inteligentna«, poste restante, Ljubljana.

Tehnik

za pomožna stavbna dela

se takoj sprejme.

Plača po dogovoru. Ponudbe na upr. »Slovenskega Naroda« pod »L. G. S«.

Krasne maske

v najrazličnejši izbiri posojuje in prodaja. na zahtevo tudi na deželo

Ivana Blas

Ljubljana, Rimska cesta št. 21.

Plesne toalete

svilnate, volnene in batistaste v najmodernejših barvah in vzorcih

priporoča

183

J. Grobelnik prej Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Vzorci so razpošiljajo z obratno pošto.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-46 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linc, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

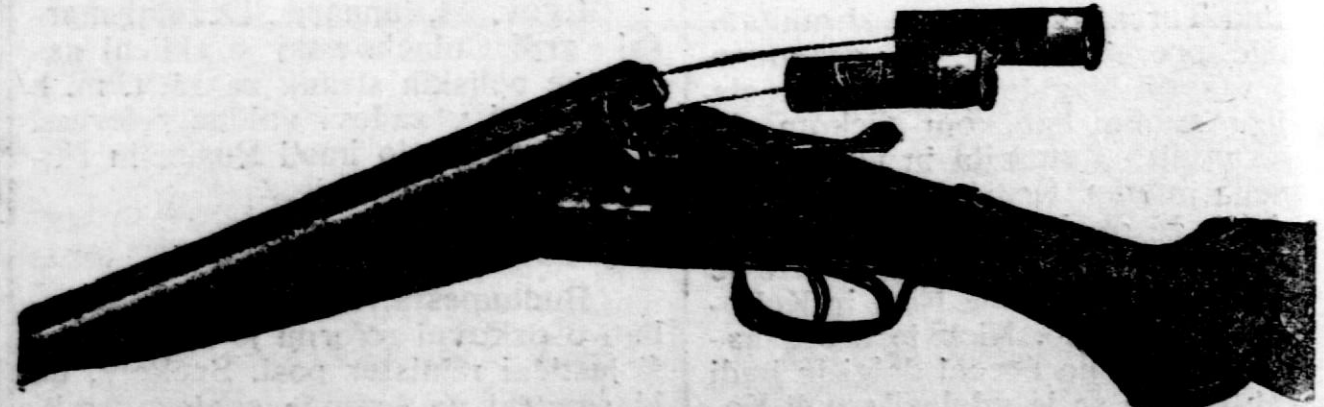
11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ljubljana Fr. Ševčik židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

217

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švitskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trobovke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravi in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Osebnosti na zahtevanje zastoj in poštne preste.

Brez posebnega obvestila.

Potrjeni prevelike žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nadvse ljubljena soproga oziroma predobra mamica, gospa

Ana Misova roj. Kořinek

včeraj, v torek 13. januarja ob 5. uri po kratki, mučni bolezni nenadoma izdihnila svojo blago dušo v 44. dobi svoje starosti. Pogreb nepozabnega pokojnice bo v četrtek, dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Privoz št. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice so bodo brale v raznih cerkvah. Predrago umrlo priporočamo v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 14. januarja 1914.

Celestin Mis, c. kr. profesor državne obrtne šole, soprog. — Celestin, Julius, Andula, Vlasta, Franta in Svatopluk, otroci.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejša oblika pri:

B. Götzl Ljubljana

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

C. kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki
nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da
bi udje imeli kakšne druge denarne obve-
znosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine.
Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastop.

„Kmetovalca“
s priloga
„Kmetovalec“
in
„Kmetovalec“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljši in bogato s podobami
opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne
sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer
jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v
obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je
4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.
Posamezne številke zastop na ogled. 4744

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gno-
jila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr.
kmetijske družbe v najboljši kakovosti, s
zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je
:: :: vsaka prevara izključena. :: ::

Naznanilo.

Podpisani sem prevzel dobavo kruha (komisa) za domobransko vojaštvo v Ljubljani ter naznanjam slavnemu občinstvu, da se ta tečni, na francoski način na kvas izdelani kruh razprodaja tudi na drobno v mojih prodajalnah. Opozarjam obenem slavno občinstvo vlasti pa gg. gostilničarje in kavararje, da je pri meni dobiti vsak dan izvzemši nedelje in praznike ob 6. uri zvečer zadnje sveže pecivo.

Jean Schrey.

4703

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.
Depart. XII, št. 5939.

Javni zakupni razpis

glede dobave postelinskih vrst, bolniške obleke, bolniškega perila in
domačih čevljev za c. kr. domobranstvo.

Ministrstvo za domobranstvo namerava dobavo različnih postelinskih vrst, dalje bolniške obleke, bolniškega perila in domačih čevljev za leto 1914 zagotoviti si potom splošne konkurence in s tem javno povabila na vložitev pismenih ponudb, ki jih je najkasneje do 21. januarja 1914 ob 10. dopoldne vložiti pri imenovanem ministrstvu.

Na to dobavo nanašajoči se ponudbeni razpis, iz katerega se lahko posameznik način in število predmetov dobave, način vložitve ponudbe in splošni dobavni pogoji, je bil že v polni vsebini priobčen v „Slovenskem Narodu“ št. 9, dne 13. januarja 1914.

Na Dunaju, decembra 1913.

Od c. kr. ministrstva za domobranstvo.

Gospodinjite
najceneje

ako se poslužujete k pripravi Vašega
zajutreka, malice ter večerje zrnati kavi
podobnega „pravega“ Francka: z kavi-
nim mlinčkom“.

In zakaj?

Ker „pravi“ Franck“

poseduje blagovonjav okus, ki
povzdiga vonjavo zrnate kave
ter je pritem vendar najcenejši,
ker je najizdatnejši kavin pri-
datek.

amp 87/26.648

Stev. 53 ad.

Razglas.

Zaradi oddaje mestne vožnje za leto 1914, 1915 in 1916 vršila se
dobe pri mestnem magistratu ljubljanskem

dne 22. januarja t. l. ob 10. dopoldne

v pisarni mestnega stavbnega urada (v hiši meščanske imovine II. nadstropje)
javna pismena ponudbinska razprava. Ponudbe, kolekovane in opremljene s
vredjem 400 kron, v katerih je navesti za označeno prevzeto zahtevane enote
cene v številkah in besedah, izročiti je zaprčene do določenega roka pri
mestnem stavbnem uradu, kjer so tudi dražbeni pogoji ob ravadnih urah vsa-
kemu udeležencu na vpogled razgrnjeni.

Tudi je v ponudbah izrecno izjaviti, da jemlje ponudnik na znanje
odpuščilo o dolžnosti, kolekovati ponudbinske pripomočke v smislu predpisov
celokupnega ministrstva z dne 3. aprila 1909 d. št. 61, ki se dobivajo pri
mestnem stavbnem uradu proti odškodnini 4 vinarjev za komad.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale dražbenemu razpisu in
določnim pogojem, na take, ki se bodo pogojno glasile in končno na take, ki
se ne bodo osirale.

Izrecno se določa, da si mestna občina pridržuje neomejeno pravico,
razpisane vožnje po svojem preudarku oddati tudi drugemu, nego najnižjemu
ponudniku. Mestni magistrat si pri izruče tudi pravico pogodbo po preteku
dobavne dobe pod istimi pogoji, kakor v pretekli triletni dobi (1914—1916) s
podjetnikom za daljšo dobo treh let podaljšati.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 5. januarja 1914.

90

Vsled prevzetja drugega podjetja se odda
v Kranjski gori, kjer je sedež sodnije in
davkarje in kamor zahaja poleti mnogo
tujcev in turistov, po zimi pa sankarjev, v
najem dobra iduća sloveča

gostilna

exiroma hotel „Slavo“. Prihodni se, da
gostilna še ni bila v najemu, torej se bode
oziralo le na dobre in zmogljive reflektante
kateri lahko položijo tudi kavčijo. 187
Natančneje se izve pri lastnici Mariji Zorč.

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
svim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura
na lase

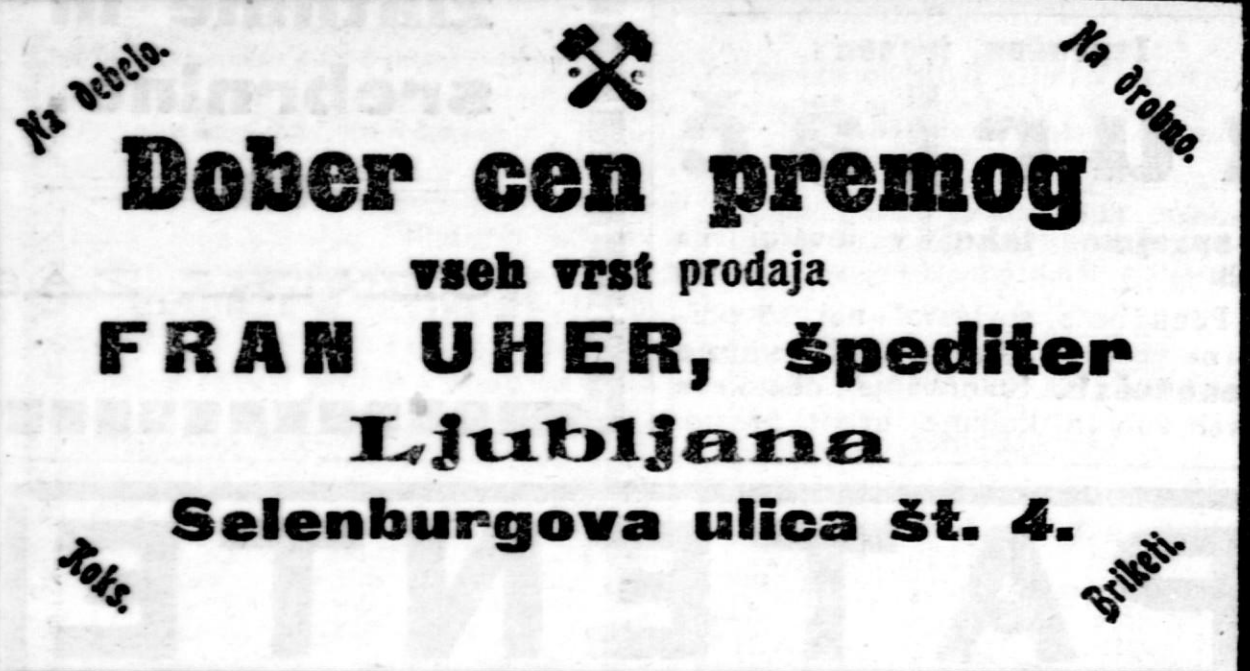
katera okrešuje lasišča, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
i steklenicah z navodilom i krono.
Razpiliša se s obratno pošto na manj kot
dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, apocriti-
tet, najfiniših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Bež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rožova cesta št. 1.

polet novoprijaznega Fran Joščevca
izh. mesta. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
družini bolniških bolnikov in bolnic,
c. kr. tobošne tobošne in c. kr. bolnišne
bolnišne v Ljubljani.

St. 27.081/13.

200

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski oddaja pnevmatično

izpraznjevanje straniščnih jam

v mestni topničarski vojašnici za dobo treh let, to je od 1. januarja 1914
do 31. decembra 1916 potom oferne obravnave.

Za izpraznjevanje jam preskrbi magistrat ob času praznjenja brez-
plačno potrebni voz in stroj ter enega delavca.

Interesenti naj vložijo svoje kolikove ponudbe do 19. t. m. pri pred-
sedstvu mestnega magistrata, natančne pogoje te oddaje pa daje oskrbnitvo
mestnih vojašnic.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. januarja 1914.

Kniga se dobiva v „Narodni knjigarni“ v Prešernovi ulici v
Ljubljani in stane broširana 2 kroni, vezana 3 K 20 v. s pošto
20 vinarjev več.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Trgovski pomočnik

mešane stroke, zmožen slov. in nem. se sprejme s 1. februarjem. Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod šifro: „Trgovski pomočnik 30“.

Gostilna

se da v najem s začetkom februarja v zelo prometnem kraju na Kranjskem; ozira se na dobro kuharico. 168
Več pove lastnik Jos. Elsner v Litiji.

Izprašan, trezen

kurjač

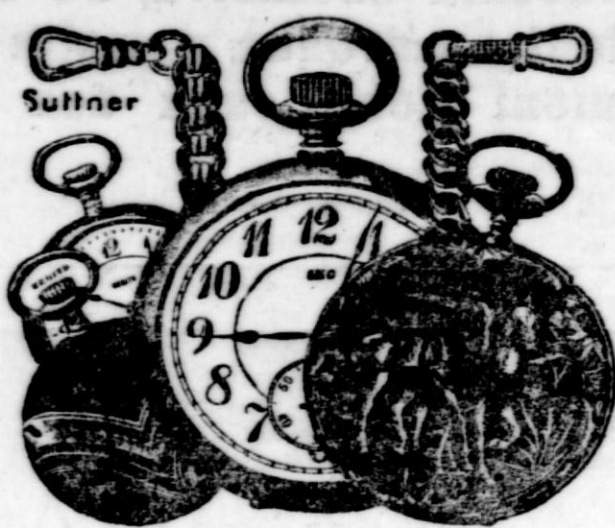
se sprejme takoj v tovarni na deželi. 188

Ponudbe s pričevali naj se pošljejo na vodstvo „Adria“, pivovarne v Senožečah. Stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje event. prosto.

Mestni trg šte. 25. **H. Suttner, Ljubljana** Mestni trg šte. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.

Tovarniška znamka
„IKO“
Zastopstvo tvornice ur
„ZENITH“.

CENIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4
izvršuje vsa čevljarška dela do naj-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

Ako se hočete zabavati in užiti
par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohlin.

Broširano K 1 50, vezano K 2 40.

Dr. biva se v 4285

Narodni knjigarni v Ljubljani.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

33

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

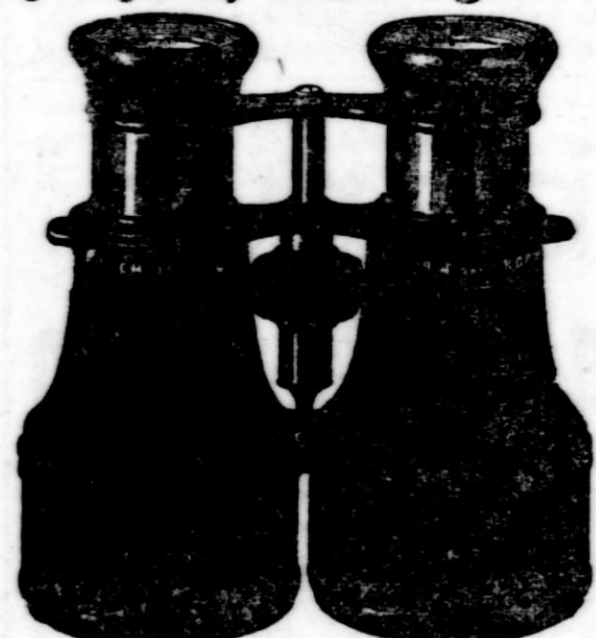
3	Cene brez konkurence!	3
Brez konkurence!	Prodaja vseh vrst klobukov in zimskega kinča kar je še v zalogi pod tovarniško ceno Priporoča se cvečke za plesne venčke v največji izbiri, kakor tudi za maske in v to stroko spadajoča dela. : Modni salon STUCHLY-MASCHKE : Židovska ulica. 208	Brez konkurence!
	Cene brez konkurence!	
	3	

Fr. P. Zajec

Izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd. 123

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in žčipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr
obratom moderno urejena delavnica

Najnovejši cenik brezplačno!

Prodaja se iz proste roke hiša šte. 60 v Zabukovci pri Celju.

2 njivi, 2 travnika, 3 pašniške parcele, vrt, hosta, sodnijska cenilna vrednost
25.000 K, v hiši dobro ideoča gostilna in prostor za trgovino, pekarija, obsežne
gospodarske shrambe, stiskalnica, ledenice, kozolci, lega ugodna, promet vsled
bližine premogovnika velik, nadalje hiša št. 1 v Zabukovci z žago s stalno vodno
silo, gospodarskimi poslopji, sušilnico za hmelj, travnik in njiva v sodnijski ce-
nilni vrednosti s pritliklino vred 10.000 K, istotako ugodna lega, prodaja se vsako
posestvo posebej ali obe skupno. 58
Vpraša se v odvetniški pisarni dr. V. Kukovca v Celju.

Prodajam svoje

posestvo

v mestu Črnomelj, obstoječe iz gostilne, znane pod imenom »Kozarjeva
gostilna«, ledenice, mesnice, gospodarskih poslopji, zasebne hiše z
velikim vrtom in dvoriščem ter s celim inventarom, koncesijo itd. 176
Cena 60.000 kron. Potrebni kapital 30.000 kron.

Pobližje informacije dajeta moji pisarni

v Ljubljani, Strelška ulica 29, in v Črnomlju.
Jos. Lončarič, podjetnik.

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudo
naznanjati, da sem prevzel

glavno zastopstvo

dunajske mestne jubilejne zavarovalnice za pogrebe
za vso Kranjsko.

Zavaruje se pogrebe vsake vrste po raznih kategorijah.

Natančnejše podatke daje glavni zastopnik

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk, Ljubljana,
Prešernova ulica 44, Radeckega cesta 5.

Istotam se sprejme

inkasant 165

s kavcijo. Plača po dogovoru.

Klobuke cilindre
in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slaničkov. 130
Prisliki Panama-slanički od 9 K do 50 K.

1889.

25

1914.

letni obstoj domače trvdke.

Lud. Černe

juvelir in trgovec z urami

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Poročni prstani lastnega izdelka, kakor tudi

: **kompletne kasete namiznega orodja** :

po najnižjih cenah.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do
15. junija 1914 najvišje številce plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto
vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skla-
dišča za redni užitni podvržena blaga. Najmoderneje opremljeno podjetje za selitve in prevažanje
pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v
suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst
Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Zmerne cene.

3237

Točna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondii okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

430

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

440

vseh vrst po dnevnem kurzu.